

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ. 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1973

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
266

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 370

Περί δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος
εἰς ἐνιαῖον κείμενον.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει :

1. Τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀρθροῦ 27 τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 155 τῆς 19ης Αὐγούστου 1973 Προεδρικοῦ Διατάγματος δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 181 τῆς 19ης Αὐγούστου 1973 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως Ψηφίσματος «περὶ τῶν τροποποιήσεων τοῦ ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου 1968 Συντάγματος».

2. Τὰ ὑπ' ἀριθμ. 7 τῆς 18ης Σεπτεμβρίου 1973, 9 τῆς 22ας Σεπτεμβρίου 1973 καὶ 12 τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1973 πρακτικὰ τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ,

Διατάσσομεν

τὴν δημοσίευσιν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἐνιαίου κειμένου τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, ἔχοντος ὡς ἀκολουθῶς :

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ
ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, ἐν ἐπιγνώσει τῆς ἱστορικῆς εὐθύνης του ἔναντι τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, πιστὸς εἰς τὰς ἀξίας τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, τῆς δημοκρατίας, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πρόοδου καὶ ἐμφορούμενος ἀπὸ τὴν θέλησιν

νὰ διασφάλισι τὴν ἐθνικὴν καὶ κρατικὴν ἐνότητα,
νὰ ἐδραιώσῃ τὸ πολίτευμα τῆς Προεδρικῆς
Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας ἐν ἐλευθερίᾳ,
ισότητι καὶ δικαιοσύνῃ,

ν' ἀνακαινίσῃ τὸν πολιτικὸν καὶ κοινοβουλευτικὸν βίον,

νὰ κατοχυρώσῃ τὴν ἐσωτερικὴν εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν,

νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ εὐημερίαν καὶ

νὰ ἐξυπηρετήσῃ, ὡς ἰσότιμον μέλος τῆς παγκοσμίου κοινωνίας τῶν λαῶν, τὴν διεθνή εἰρήνην ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐλευθερίᾳ

ἐγκρίνει τὸ παρὸν Σύνταγμα διὰ Δημοψηφίσματος.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 1

1. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ὁ προσηλυτισμὸς καὶ πᾶσα ἄλλη ἐπέμβασις κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας ἀπαγορεύεται.

2. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Τηρεῖ ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς περὶ τὸ δόγμα καὶ τὴν λατρείαν ἱεροῦς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις. Εἶναι αὐτοκέφαλος, ἀσχεῖ ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων.

3. Ἡ ὑφισταμένη εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τοῦ Κράτους ἐκκλησιαστικὴ κατάσταση δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου.

4. Τὸ κείμενον τῶν Ἀγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον. Ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν Κωνσταντι-

νουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

5. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑποβαλλομένης ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς περιελεύσεώς των εἰς αὐτὴν ἢ μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπράκτου.

Ἄρθρον 2

1. Τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι προεδρική κοινοβουλευτική δημοκρατία.

2. Ἀπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἐκ τοῦ Λαοῦ, ὑπάρχουν ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ καὶ τοῦ ἔθνους καὶ ἀσκοῦνται, καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει τὸ Σύνταγμα.

Ἄρθρον 3

1. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Βουλῆς.

2. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

3. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 4

1. Ἡ ἐθνικὴ σημαία τῆς Ἑλλάδος εἶναι δίχρους, κυανῇ καὶ λευκῇ. Σχηματίζεται ἐξ ἐννέα ὀριζοντίων ταινιῶν, πέντε κυανῶν καὶ τεσσάρων λευκῶν, διατεταγμένων ἐναλλάξ. Εἰς τὴν ἄνω πρὸς τὸν ἰστὸν γωνίαν ὑπάρχει λευκὸς ἰσοσκελῆς σταυρὸς ἐντὸς κυανοῦ τετραγώνου, ἔχοντος μῆκος πλευρᾶς ἴσον πρὸς τὸ πλάτος πέντε ταινιῶν.

2. Νόμος ρυθμίζει τὰ τῶν πολεμικῶν σημαιῶν καὶ τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

3. Ἐμβλημα τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας εἶναι ὁ ἀναγεννώμενος ἐκ τῆς τέφρας τοῦ φοῖνιξ.

Ἄρθρον 5

1. Οὐδεμία μεταβολὴ τῶν ὀρίων τῆς Ἐπικρατείας δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου.

2. Ἄνευ νόμου δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν ξένος στρατός, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ ἐν αὐτῇ ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτῆς.

Ἄρθρον 6

Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους καὶ τῆς ἐκπαίδευσεως εἶναι ἡ ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ κείμενα τῆς ἐλληνικῆς νομοθεσίας.

Ἄρθρον 7

1. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου.

2. Ἕλληνες πολῖται εἶναι ὅσοι κέκτηνται τὰ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ Κράτους ὀριζόμενα προσόντα.

3. Τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται εἰς Ἕλληνας πολίτας.

4. Μόνον Ἕλληνες πολῖται εἶναι δεκτοὶ εἰς πάσας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

5. Οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

6. Πᾶς Ἕλληνας, δυνάμενος νὰ φέρῃ ὅπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀμυναν τῆς Πατρίδος, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΤΟΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΑΤΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ἄρθρον 8

Πάντες οἱ εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ὀρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας των, ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, θρησκείας καὶ γλώσσης. Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου.

Ἄρθρον 9

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητός του, ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν ἠθικὸν νόμον.

2. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος. Οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πως περιορίζεται εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 10

1. Οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματα.

2. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλληφθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν τὸ βραδύτερον ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως. Αἰτῆσαι τοῦ προσαχθέντος ἢ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας, βεβαιωμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου, ἢ προθεσμίᾳ αὕτη παρατείνεται ἐπὶ δύο ἀκόμη ἡμέρας.

3. Ἐὰν παρέλθουν ἄπρακτοι αἱ ἀνωτέρω προθεσμίαι, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῇ, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς

άνορθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὁρίζει.

4. Νόμος ὁρίζει τὸ ἀνώτατον ὄριον διαρκείας τῆς προφυλακίσεως, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἔτος ἐπὶ κακουργημάτων καὶ τοὺς ἑξ μῆνας ἐπὶ πλημμελημάτων. Ἐπὶ ὅλως ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων δύναται τὰ ἀνώτατα ὅρια νὰ παραταθοῦν κατὰ ἑξ καὶ τρεῖς μῆνας ἀντιστοίχως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

5. Νόμος ὁρίζει τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ὑπὸ τοῦ Κράτους, διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀποζημιώσεις εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

Ἄρθρον 11

1. Ἐγκλημα δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἂν νόμου ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Οὐδέποτε ἐπιβάλλεται βαρυτέρα ποινὴ τῆς προβλεπομένης κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως.

2. Αἱ βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Πολιτικὸς θάνατος δὲν ἐπιβάλλεται. Θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, δὲν ἐπιβάλλεται.

Ἄρθρον 12

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ. Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια, ὅφ' οἰονδήποτε ὄνομα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθοῦν.

Ἄρθρον 13

1. Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.

2. Οἱ παραβάται τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τιμωροῦνται ἐπὶ παραβιάσει τοῦ οἰκιακοῦ ἀσύλου, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 14

1. Ἐκαστος δύναται νὰ ἐκφράζῃ προφορικῶς, ἐγγράφως, διὰ τοῦ τύπου ἢ ὅπωςδήποτε ἄλλως τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

2. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος καὶ ἐπιτελεῖ δημοσίαν ἀποστολὴν, συνεπαγομένην δικαιώματα καὶ καθήκοντα ὡς καὶ εὐθύνην διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν δημοσιευμάτων του.

3. Ἡ λογοκρισία καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται.

4. Ἡ κατάσχες ἐντύπων, εἴτε πρὸ τῆς κυκλοφορίας εἴτε μετ' αὐτήν, ἀπαγορεύεται. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις, παραγγελία τοῦ Εἰσαγγελέως, μετὰ τὴν κυκλοφορίαν : α) ἕνεκα προσβολῆς τῆς χριστιανικῆς καὶ πάσης ἄλλης γνωστῆς θρησκείας, β) ἕνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, γ) ἕνεκα δημοσιεύματος, τὸ ὁποῖον 1) ἀποκαλύπτει πλη-

ροφορίας περὶ τὴν ὀργάνωσιν, σύνθεσιν, ἐξοπλισμὸν καὶ διάταξιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἢ τὴν ὀχύρωσιν τῆς χώρας, 2) εἶναι προφανῶς στασιαστικὸν ἢ σκοπεῖ εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ κρατοῦντος κοινωνικοῦ καθεστώτος ἢ στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους ἢ δημιουργεῖ ἡττοπάθειαν ἢ προκαλεῖ ἢ διεγείρει εἰς διάπραξιν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας, 3) ἀποβλέπει ὅπωςδήποτε εἰς τὴν προβολὴν ἢ διάδοσιν, πρὸς πολιτικὴν ἐκμετάλλευσιν, ἀπόψεων ὀργανώσεων καὶ κομμάτων τελούντων ἐκτὸς νόμου, καὶ δ) ἕνεκα ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης περιπτώσεις.

5. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, ὁ Εἰσαγγελεὺς ὀφείλει ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ἐντὸς ἐτέρων εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ν' ἀποφανθῇ περὶ διατηρήσεως ἢ ἄρσεως τῆς κατασχέσεως, ἄλλως ἡ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἐνδίκῃ μέσα κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου ἐπιτρέπονται καὶ εἰς τὸν Εἰσαγγελέα καὶ εἰς τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθὲν ἐντυπον.

6. Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου εἶναι αὐτόφωρα καὶ εἰσάγονται πάραυτα πρὸς ἐκδίκασιν ἄνευ προανακρίσεως, ὡς νόμος ὁρίζει. Ἡ μὴ τήρησις τῆς διατάξεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Εἰσαγγελέως συνιστᾷ βαρὺ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

7. Τὸ δικαστήριον ἐπὶ δευτέρας ἐντὸς πενταετίας καταδίκης ἐπὶ οἰωδήποτε διὰ τοῦ τύπου διαπραχθέντι ἀδικήματι ἐκ τῶν ἐν παρ. 4 καὶ 9 τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπομένων, διατάσσει τὴν ὀριστικὴν ἢ προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου καί, εἰς βαρείας περιπτώσεις, τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος, κατ' ὃν νόμος ὁρίζει. Ἡ παῦσις ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἄρχονται, ἀφ' ἧς ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις καταστῇ ἀμετάκλητος.

8. Ὁ τίτλος παυθέντος ἐντύπου ἀπαγορεύεται νὰ χρησιμοποιηθῇ παρ' οἰουδήποτε ἐπὶ χρόνον ἴσον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς διαταχθείσης παύσεως.

9. Ὁ ἐκδότης ἐντύπου καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, καθαπτομένου τοῦ ιδιωτικοῦ ἢ οἰκογενειακοῦ βίου, ἀσχέτως τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων ποινικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ὑπέχουν ἀστικῶς καὶ εἰς ὀλόκληρον εὐθύνην πρὸς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὁρίζει.

10. Νόμος ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς διὰ τοῦ τύπου πλήρους ἐπανορθώσεως ἀνακριβῶν δημοσιευμάτων.

11. Νόμος ὁρίζει τὰς προϋποθέσεις ἐκδόσεως ἐφημερίδων ἢ ἄλλων πολιτικοῦ περιεχομένου ἐντύπων, τὰ προσόντα, τοὺς ὅρους καὶ τοὺς δεοντολογικοὺς κανόνες ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ

ἐπαγγέλματος, ὡς καὶ τοὺς ὅρους λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων τύπου.

12. Νόμος καθιεροῖ τὸν ὑποχρεωτικὸν οἰκονομικὸν ἔλεγχον τῶν ἐπιχειρήσεων τύπου. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐλέγχου δημοσιεύεται.

13. Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθοῦν διὰ νόμου ἰδιαίτερα κατασταλτικὰ μέτρα πρὸς προστασίαν τῆς νεότητος ἐκ τῆς ἐπικινδύνου διὰ τὸ ἥθος αὐτῆς φιλολογίας.

14. Αἱ προστατευτικαὶ διὰ τὸν τύπον διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κινηματογράφων, τῶν δημοσίων θεαμάτων, τῆς φωνογραφίας, τῆς ραδιοφωνίας, τῆς τηλεφίας καὶ παντὸς ἄλλου παρεμφεροῦς μέσου μεταδόσεως λόγου ἢ παραστάσεως.

Ἄρθρον 15

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἷον δὴποτε ἄλλον τρόπον ἀνταποκρίσεως εἶναι ἀπαρβίαστος. Νόμος ὁρίζει τὰς ἐγγυήσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ διὰ λόγους ἐθνικῆς ἀσφαλείας καὶ δημοσίας τάξεως ἢ πρὸς διακρίβωσιν ἀπεχθῶν ἐγκλημάτων, δὲν δεσμεύεται ἐκ τοῦ ἀπορήτου.

Ἄρθρον 16

1. Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαρβίαστος.

2. Πᾶσα γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλευθέρη καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὸ κράτος καὶ τὴν προστασίαν τῶν νόμων.

3. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν γνωστῶν θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐπιτήρησιν.

4. Ἡ ἄσκησις τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων εἶναι ἐλευθέρη, δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως κατ' αὐτὴν προσβολὴ τῆς δημοσίας τάξεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τῶν ἐθνικῶν συμβόλων.

5. Οὐδεὶς δύναται ἐνεκα τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ πεποιθήσεων ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸ Κράτος καθηκόντων τοῦ ἢ ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων.

6. Οὐδεὶς ὄρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 17

1. Ἡ παιδεία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν τοῦ Κράτους, παρέχεται δαπάναις αὐτοῦ, σκοπεῖ δὲ καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν νέων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀξιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

2. Ὁ προσδιορισμὸς τῶν γενικῶν γραμμῶν τῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῆς παιδείας ἐνεργεῖται, καθ' ὃν νόμος ὁρίζει, μετὰ γνώμην Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Παιδείας.

3. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτικὴ. Νόμος ὁρίζει τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεω-

τικῆς φοιτήσεως, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἑξ.

4. Τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα εἶναι αὐτοδιοικούμενα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνισχύονται οἰκονομικῶς ὑπ' αὐτοῦ. Οἱ καθηγηταὶ τῶν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι. Αἱ ἀρχαὶ τῶν ἐκλέγονται παρὰ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν αὐτῶν. Τὴν κρατικὴν ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων ἀσκει ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων διὰ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ὡς νόμος ὁρίζει.

5. Ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς, εἰς ἰδιώτας μὴ ἐστερημένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ ἱδρυσις ἐκπαιδευτηρίων, λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Οἱ ἱδρύοντες ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ οἱ διδάσκοντες εἰς ταῦτα δεόν νὰ κέκτῃνται τὰ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἀπαιτούμενα ἠθικὰ καὶ λοιπὰ προσόντα, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 18

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα ὅπως συνέρχονται ἡσυχῶς καὶ ἀόπλως, ὡς νόμος ὁρίζει.

2. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ δημόσιαι συναθροίσεις πρέπει νὰ γνωστοποιοῦνται δεόντως εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας πρὸ τῆς πραγματοποιήσεώς των. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύναται ν' ἀπαγορευθοῦν ἂν ἐκ τούτων ἐπικεῖται κίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 19

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα ὅπως συνεταιρίζονται τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἷτινες ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπαγάγουν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς προηγουμένην ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως.

2. Πᾶσα ἐνώσις προσώπων, τῆς ὁποίας ὁ σκοπὸς ἢ ἡ δρᾶσις στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους ἢ τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους ἢ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν, ἀπαγορεύεται. Αὕτη διαλύεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

3. Συνεταιρισμὸς διαλύεται ἐνεκα παραβάσεως τῶν νόμων ἢ τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Δι' ἀποφάσεως τοῦ προέδρου Πρωτοδικῶν δύναται ν' ἀνασταλῇ προσωρινῶς ἡ λειτουργία συνεταιρισμοῦ ἢ ἐνώσεως, κινουμένης συγχρόνως τῆς περὶ διαλύσεως διαδικασίας.

4. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν ὥρισμένοι περιορισμοὶ εἰς τὸ δικαίωμα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅπως συνεταιρίζονται. Οἱ αὗτοι περιορισμοὶ τοῦ δικαιώματος δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας.

5. Ἡ προσφυγὴ εἰς ἀπεργίαν διὰ τὴν ἐπιδιώξιν πολιτικῶν ἢ ἄλλων σκοπῶν ξένων πρὸς τὰ ὕλικά καὶ τὰ ἠθικά συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων, ἀπαγορεύεται.

6. Εἰς τοὺς πάσης φύσεως ὑπαλλήλους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀπαγορεύεται ἡ ἀπεργία ὑφ' οἵανδήποτε μορφήν. Ἡ συμμετοχὴ τῶν ὑπαλλήλων τούτων εἰς ἀπεργίαν θεωρεῖται αὐτοδικαίως ὡς δῆλωσις παραιτήσεως.

Ἄρθρον 20

1. Ἐκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ὅπως ἀναφέρονται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ὑποχρεοῦνται εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἐγγραφὸν ἡτιολογημένην ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

2. Διῶξις τοῦ ἀναφερομένου διὰ παραβάσεις τελούμενας διὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἐπιτρέπεται μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρχῆς, πρὸς τὴν ὁποῖαν αὕτη ἀπευθύνεται καὶ κατόπιν ἀδείας ταύτης.

Ἄρθρον 21

1. Ἡ ἰδιοκτησία τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους.

2. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει, πάντοτε δὲ μετὰ πλήρη ἀποζημίωσιν. Αὕτη δέον ν' ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ ἀπαλλοτριουμένου κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπαλλοτριώσεως πράξεως, ὡς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει. Ἡ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πράξεως ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἐνεκα ταύτης ἐνδεχομένη μεταβολὴ τῆς ἀξίας τοῦ ἀπαλλοτριουμένου, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

3. Ἡ ἀποζημίωσις ὀρίζεται πάντοτε ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Αὕτη δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῇ δικαστικῶς μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, διὰ τὴν εἰσπραξὶν αὐτῆς, εἰς τὴν παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῆς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως, διατηροῦνται ἀπαράγραπτα πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτῆτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως. Ἡ ὀρισθεῖσα ἀποζημίωσις καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἄλλως αἴρεται αὐτοδικαίως ἡ ἀπαλλοτριώσις.

4. Εἰς περιπτώσεις ἀπαλλοτριώσεως πρὸς ἐκτέλεσιν πολεοδομικῶν ἢ ρυμοτομικῶν σχεδίων, ἰδίως εἰς μεγάλα ἀστικά κέντρα, νόμος δύναται νὰ προβλέψῃ, ἀντὶ τῆς εἰς χρῆμα ἀποζημιώσεως, τὴν παραχώρησιν εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην ἀκινήτου περιουσιακοῦ στοιχείου, κειμένου ἐν τῇ ἀπαλλοτριου-

μένη περιοχῇ καὶ ἴσης ἀξίας πρὸς τὸ ἀπαλλοτριούμενον. Ἐὰν ἀμφισβητῇται ἡ ἀξία τοῦ ἀνταλλάγματος τούτου, τὰ δικαστήρια ἀποφασίζουν περὶ αὐτῆς καὶ δύνανται νὰ ἐπιδικάσουν συμπληρωματικῶς χρηματικὴν ἀποζημίωσιν. Ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος τοῦ ἀνταλλάγματος συντελεῖται διὰ μεταγραφῆς τῆς περὶ κηρύξεως τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἀποφάσεως. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου τούτου.

5. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, σπηλαίων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἱαματικῶν, ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

6. Διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἰδιοκτησίας, ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν.

7. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περιπτώσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγίαν.

8. Πᾶσα ἄλλης φύσεως στέρησις τῆς ἐλευθέρως χρήσεως καὶ καρπώσεως τῆς ἰδιοκτησίας εἰς τὰς ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ἀναφερομένας περιπτώσεις, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου. Νόμος ὀρίζει τὸν ὑπόχρεον καὶ τὴν διαδικασίαν τῆς καταβολῆς εἰς τὸν δικαιούχον τοῦ ἀνταλλάγματος τῆς χρήσεως ἢ καρπώσεως. Ἡ ὡς ἄνω στέρησις αἴρεται εὐθὺς ὡς ἐκλείψουν οἱ προκαλέσαντες ταύτην λόγοι. Ἐν περιπτώσει μὴ ἄρσεως ἀποφασίζει τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον, αἰτήσῃ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον.

9. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἀπαλλοτριώσις κατὰ ζώνας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, προκειμένης ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων ἢ ἔργων κοινῆς ὠφελείας. Ὁ αὐτὸς νόμος καθορίζει τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς τοιαύτης ἀπαλλοτριώσεως, ὡς καὶ τὰ τῆς διαθέσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τῶν ἐπὶ πλέον τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον ἀπαλλοτριουμένων ἐκτάσεων.

10. Ἐπιτρέπεται πρὸς ἐπωφελεστέραν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐδάφους ὁ ἀναδασμὸς ἀγροτικῶν ἐκτάσεων, κατὰ τὴν ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου καθοριζομένην διαδικασίαν.

11. Δὲν ὑπόκειται εἰς ἀπαλλοτριώσιν ἡ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία τῶν Σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας ἐν Χαλκιδικῇ, τῶν Βλατάδων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Πάτρῳ, ἐξαιρουμένων τῶν Μετοχιῶν.

Ἄρθρον 22

1. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὄρων διαθήκης, κωδικέλλου ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ ὑπὲρ κοινωφελοῦς σκοποῦ.

2. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἐπωφελεστέρα ἐκμετάλλευσις τοῦ καταλειφθέντος ἢ δωρηθέντος

πρὸς τὸν αὐτὸν ἢ ἄλλον σκοπὸν ἢ ἡ διάθεσις πρὸς ἄλλον κοινωφελῆ σκοπὸν, ὅταν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιουῖται ὅτι ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ δὲν καθίσταται πραγματοποιήσιμος καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἑκτασιν, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 23

1. Τὸ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 112 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952 ἐκδυσθὲν νομοθετικὸν διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2687 τοῦ ἔτους 1953 «περὶ ἐπενδύσεως καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 2928 τοῦ ἔτους 1954 καὶ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 4256 τοῦ ἔτους 1962, διατηρεῖ τὴν ἡν ἐκέκτειτο τυπικὴν ἰσχύν. Νεώτερος νόμος ἐφ' ἅπαζ ἐκδιδόμενος, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὸ ὡς ἄνω νομοθετικὸν διάταγμα πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας εἰς τὰ περὶ ὧν πρόκειται κεφάλαια τοῦ ἐξωτερικοῦ.

2. Ὁ ἀναγκαστικὸς νόμος ὑπ' ἀριθ. 465 τοῦ ἔτους 1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ νόμου 1880/1951 περὶ φορολογίας τῶν πλοίων», διευρύνων τὴν προστασίαν τῆς ἐλληνικῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας πέραν τῆς παρεχομένης διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 2687 τοῦ ἔτους 1953 «περὶ ἐπενδύσεως καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ», δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ. Νεώτερος νόμος ἐφ' ἅπαζ ἐκδιδόμενος, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τοῦτον μόνον πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας.

3. Ὁ ἀναγκαστικὸς νόμος ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ ἔτους 1967 «περὶ ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι ἄλλοδαπῶν ἐμποροβιομηχανικῶν ἐταιρειῶν» καὶ ὁ συμπληρῶν τοῦτον ἀναγκαστικὸς νόμος ὑπ' ἀριθ. 378 τοῦ ἔτους 1968, δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῶν. Νεώτερος νόμος ἐφ' ἅπαζ ἐκδιδόμενος, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τούτους μόνον πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας.

Ἄρθρον 24

1. Ἡ ἄσκησις τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν παρ' οἴουδ' ἂν ἐπιτρέπεται ἐντὸς τῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα διασφαλίζουν εἰς τοὺς ἄλλους πολίτας τὴν ἀπόλαυσιν τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν καὶ προστατεύουν τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

2. Ὅστις καταχρᾶται τοῦ ἀσύλου τῆς κατοικίας, τῆς ἐλευθερίας ἐκφράσεως τῶν στοχασμῶν ἰδίᾳ διὰ τοῦ τύπου, τοῦ ἀπορρήτου τῆς ἀνταποκρίσεως, τῆς ἐλευθερίας τῆς συναθροίσεως, τῆς ἐλευθερίας ἰδρύσεως συνεταιρισμῶν ἢ ἐνώσεων προσώπων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ιδιοκτησίας διὰ ν' ἀγωνισθῇ ἐναντίον τοῦ κρατοῦντος πολιτεύματος ἢ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν ἢ ν' ἀπειλήσῃ τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἑδαφικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους, στερεῖται τῶν δικαιωμάτων τούτων ἢ πάντων τῶν διὰ τοῦ Συντάγματος κατοχυρου-

μένων. Ἡ διαπίστωσις τῆς καταχρήσεως, ἢ ἐκ ταύτης στέρησις ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἢ ἑκτασὶς τῆς τοιαύτης στέρησεως ἀπαγγέλλονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 25

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, ἐν περιπτώσει πολέμου, ἐπιστρατεύσεως ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἢ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς κατὰ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ κράτους ἐξ ἐσωτερικῶν κινδύνων, νὰ ἀναστείλῃ διὰ προεδρικοῦ διατάγματος εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ τμῆμα αὐτῆς τὴν ἰσχὺν τῶν ἄρθρων 10, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 111 καὶ 112 τοῦ Συντάγματος ἢ τινῶν τούτων, νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὸν ἐκάστοτε ἰσχύοντα νόμον «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» καὶ νὰ συστήσῃ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ πάροδον τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἐν περιπτώσει δὲ πολέμου διαρκεῖ μέχρι τῆς λήξεως αὐτοῦ. Μετὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ σύμφωνα γνῶμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἔθνους δύναται νὰ παραταθῇ ἢ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐπὶ δύο εἰσέτι μῆνας. Κατόπιν ἀδείας τῆς Βουλῆς, εἰδικῶς συγκαλουμένης πρὸς τοῦτο καὶ ἂν ἔτι αὕτη ἔχῃ διαλυθῇ, δύναται νὰ ὁρίζεται διάρκεια ἰσχύος τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος μεγαλύτερα τῶν τριῶν μηνῶν.

3. Ὁ νόμος «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Ἄρθρον 26

1. Ὁ γάμος καὶ ἡ οἰκογένεια τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους.

2. Οἱ γονεῖς ἔχουν τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον ν' ἀνατρέφουν καὶ διαπαιδαγωγοῦν τὰ τέκνα των. Τὸ Κράτος λαμβάνει μέτρα διὰ τὴν ἠθικὴν, πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν ἀνηλίκων.

3. Πολύτεκνοι οἰκογένειαι, ἀνάπηροι πολέμου ὡς καὶ χῆραι καὶ ὀρφανὰ τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, τυγχάνουν τῆς εἰδικῆς μερίμνης τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 27

1. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀπασχολήσεως, καθορίζει τοὺς γενικοὺς ὅρους αὐτῆς καὶ ἐπιδιώκει τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως καὶ τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν τῶν ἐργαζομένων.

2. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης.

3. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν υἱείαν καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν τοῦ πληθυσμοῦ ὡς καὶ διὰ τὴν ἀπόκτησιν στέγης παρὰ τῶν στερουμένων ταύτης.

Ἄρθρον 28

Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν δημιουργίαν προ-υποθέσεων καὶ κινήτρων πρὸς ἀνάπτυξιν ἐπὶ ἐθνικῆς καὶ περιφερειακῆς κλίμακος τῆς οἰκονομίας, ὥστε δι' αὐτῆς νὰ παρέχεται εὐχέρεια σταθερᾶς βελτιώσεως τῶν ὄρων διαβιώσεως τοῦ λαοῦ.

Ἄρθρον 29

1. Οἱ γεωργικοὶ καὶ ἀστικοὶ συνεταιρισμοὶ τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν.

2. Ἡ κατὰ νόμον σύστασις ἀναγκαστικοῦ συνεταιρισμοῦ δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 30

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἶναι ὁ ἀνώτατος ἄρχων τοῦ κράτους, σύμβολον τῆς ἐνότητος τοῦ ἔθνους.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκλέγεται δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας δι' ἑπτὰ ἔτη μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἐπανεκλογῆς του. Τῆς ψηφοφορίας μετέχουν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 56 παρ. 1 καὶ 2 κεκτημένοι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν.

3. Εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ προεδρικῆς θητείας παρατείνεται μέχρι λήξεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 31

Μετὰ τοῦ Προέδρου ἐκλέγεται ἐπὶ τῇ αὐτῇ θητείᾳ καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἐπιλεγόμενος ὡς ὑποψήφιος ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

Ἄρθρον 32

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῇ Πρόεδρος ἢ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἂν δὲν κέκτηται τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 1 προσόντα ἢ ἂν ἐμπίπτῃ εἰς τινὰ τῶν ἐν ἄρθροις 61 παρ. 2 καὶ 62 περιπτώσεων.

2. Ὁ ἐπὶ τριετίαν τοῦλάχιστον ἀσκήσας καθήκοντα Προέδρου Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρα-

τίας ἢ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὡς καὶ ὁ μὴ συμπληρώσας τριετίαν συνεπείᾳ παραιτήσεως, δὲν δύναται νὰ ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

3. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, ἣ ὁποία ἐβασίλευσεν ἐν Ἑλλάδι, δὲν δύναται νὰ ἐκλεγοῦν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 33

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δέον νὰ πρεσβεύουν τὴν θρησκείαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 34

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς οἰονδήποτε ἄλλο ἀξίωμα, ἔργον ἢ θέσιν.

Ἄρθρον 35

1. Αἱ ἐκλογαὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας διενεργοῦνται ταυτοχρόνως εἰς ἅπασαν τὴν ἐπικράτειαν, καθ' ἡμέραν Κυριακὴν, ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, τοῦ ἐμπίπτοντος εἰς τὸ ἔτος λήξεως τῆς θητείας τοῦ ἀπερχομένου Προέδρου.

2. Πρόεδρος ἐκλέγεται ὁ συγκεντρώσας τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν ἐγκύρων ψηφοδελτίων, τῶν λευκῶν λογιζομένων ὡς ἀκύρων. Ἐὰν οὐδεὶς τῶν ὑποψηφίων συγκεντρώσῃ τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν, αἱ ἐκλογαὶ ἐπαναλαμβάνονται τὴν ἐπομένην Κυριακὴν μεταξὺ τῶν δύο ὑποψηφίων, οἱ ὁποῖοι ἔλαβον τὰς περισσοτέρας ψήφους.

3. Νόμος ρυθμίζει εἰδικώτερον τὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 36

1. Ὁ ἐκλεγόμενος Πρόεδρος ἀναλαμβάνει τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του κατὰ τὴν ἀμέσως μετὰ τὰς ἐκλογὰς 1ην Ἰουνίου.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του, δίδει παρουσίᾳ τοῦ ἀποχωροῦντος Προέδρου, τῶν μελῶν τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν ὑφυπουργῶν, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις παρόντων βουλευτῶν, τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ἀνωτέρων ἀρχῶν τὸν ἀκόλουθον ὄρκον:

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ μεριμνῶ διὰ τὴν πιστὴν τήρησιν αὐτῶν, ὡς καὶ νὰ διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀκεραιότητα τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους».

3. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τὸν ἀκόλουθον ὅρκον :

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαίρετου Τριάδος νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἄρθρον 37

1. Ἡ χορηγία τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας ὀρίζεται διὰ νόμου.

2. Ἡ ὀργάνωσις καὶ λειτουργία τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας ὡς καὶ τὰ τῆς διαθέσεως τῶν ἀφορώντων εἰς ταύτην κονδυλίων ρυθμίζονται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρον 38

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐπικουρεῖ τὸν Πρόεδρον ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἀναπλήροῦ τοῦτον εἰς περίπτωσιν νόσου ἢ ἀποδημίας, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ὀριζόμενα, ἀναλαμβάνει δὲ τὴν προεδρίαν μέχρι λήξεως τῆς θητείας ἐν περιπτώσει παραιτήσεως ἢ θανάτου τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 39

Ἐκλείποντος καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου, τὴν προεδρίαν ἀναλαμβάνει ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς μέχρι λήξεως τῆς προεδρικῆς θητείας, ἀναδεικνυμένου ἐτέρου Προέδρου τῆς Βουλῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Αἱ Ἀρμοδιότητες τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας

Ἄρθρον 40

1. Οὐδεμία πρᾶξις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἰσχύει, οὐδ' ἐκτελεῖται, ἐὰν δὲν εἶναι προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὁ ὁποῖος διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, δὲν χρῆζουσιν προσυπογραφῆς: α) Τὰ κατ' ἄρθρον 42 διαγγέλματα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὴν Βουλὴν, β) Ἡ προκήρυξις δημοψηφίσματος κατὰ τὰ ἄρθρα 46 παρ. 3 καὶ 133 παρ. 3, γ) Ἡ αἵτησις εἰς τὸ Συναγματοδικαστήριον, κατ' ἄρθρον 106 παρ. 1, δ) Τὰ διατάγματα διορισμοῦ τῶν βουλευτῶν κατ' ἄρθρον 56 παρ. 1 ἔδαφ. γ', ε) Ἡ κατ' ἄρθρον 46 παρ. 2 ἀναπομπὴ εἰς τὴν Βουλὴν σχεδίων ἢ προτάσεων νόμων ἐψηφισμένων παρ' αὐτῆς, στ) Τὰ διατάγματα διορισμοῦ ἢ παύσεως τῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Ἐξωτερικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως κατ' ἄρ-

θρον 43 παρ. 1, ζ) Τὸ διάταγμα περὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως πολιορκίας κατὰ τὸ ἄρθρον 25 παρ. 1, η) Ἡ σύγκλησις τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους κατὰ τὰ ἄρθρα 25 παρ. 2, 43 παρ. 1, 3 καὶ 4, ὡς καὶ 44 παρ. 4, θ) Τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 37 παρ. 2 καὶ 38 διατάγματα.

Ἄρθρον 41

1. Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν εὐθύνονται διὰ πράξεις ἐνεργηθείσας κατὰ τὴν ἐνασκήσιν τῶν καθηκόντων των, εἰμὴ μόνον εἰς περίπτωσιν ἐσχάτης προδοσίας ἢ ἐκ προθέσεως παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος. Διὰ πράξεις μὴ σχετιζομένας πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων των ἢ δίωξις ἀναστέλλεται μέχρι λήξεως τῆς προεδρικῆς θητείας.

2. Ἡ πρότασις περὶ κατηγορίας καὶ παραπομπῆς εἰς δίκην τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦλάχιστον τῶν αἰρετῶν μελῶν αὐτῆς, δέον δὲ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ διὰ πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τοῦ συνόλου τῶν αἰρετῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Ἐὰν ἡ πρότασις γίνῃ ἀποδεκτὴ, συγκροτεῖται εἰδικὸν δικαστήριον ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Συναγματοδικαστηρίου καὶ δώδεκα μελῶν λαμβανομένων κατ' ἰσομοιρίαν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συναγματοδικαστηρίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τὰ μέλη τοῦ ὡς ἄνω εἰδικοῦ δικαστηρίου κληροῦνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προτάσεως μελῶν τῶν δικαστηρίων τούτων.

4. Ἡ μόνη ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ποινὴ εἶναι ἡ τῆς ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ ἀξιωματος μετὰ ἰσοβίου στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων.

5. Νόμος ψηφιζόμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 72 παρ. 1 ρυθμίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 42

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ ἀπευθύνῃ διαγγέλματα πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὴν Βουλὴν. Τὰ πρὸς τὴν Βουλὴν διαγγέλματα ἀναγιγνώσκονται ἐνώπιον αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, οὐδεμία δὲ διεξάγεται ἐπ' αὐτῶν συζήτησις.

Ἄρθρον 43

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν πρωθυπουργόν. Διορίζει καὶ παύει τοὺς ὑπουργοὺς καὶ ὑφυπουργοὺς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Ἐξωτερικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως, προτάσει δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως καὶ τοὺς ὑφυπουργοὺς. Ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ

ἀπολαύη τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παύει τὴν κυβέρνησιν ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους.

2. Πρωθυπουργὸς διορίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, μετὰ τὰς γενικὰς ἐκλογάς, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ διαθέτοντος τὴν ἀπόλυτον ἐν τῇ Βουλῇ πλειονοψηφίαν κόμματος. Ἄν τὸ κόμμα τοῦτο δὲν ἔχῃ ἀρχηγόν, ὁ διορισμὸς τοῦ Πρωθυπουργοῦ πραγματοποιεῖται μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν κοινοβουλευτικῶν μελῶν τοῦ κόμματος ἐκλογὴν τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοῦ.

3. Ἐν ᾗ περιπτώσει οὐδὲν κόμμα συγκεντρώσει κατὰ τὰς γενικὰς ἐκλογάς τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ἐν τῇ Βουλῇ, αὕτη, μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προεδρείου τῆς, προτείνει Πρωθυπουργὸν δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν μελῶν τῆς, ὁ δὲ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τοῦτον. Ἄν κατὰ τὴν μοναδικὴν ἐν προκειμένῳ ψηφοφορίαν οὐδεὶς συγκεντρώσῃ τὴν πλειονοψηφίαν ταύτην, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν Πρωθυπουργόν, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους.

4. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, πλην τῆς τοῦ ἄρθρου 93 παρ. 3, τὸν Πρωθυπουργόν διορίζει ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους.

5. Εἰς περίπτωσιν ἀλλαγῆς ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα περὶ παύσεως ἢ ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως αὐτῆς καὶ διορισμοῦ τῆς νέας, προσυπογράφεται ὑπὸ τοῦ νέου Πρωθυπουργοῦ μετὰ τὴν ὀρκωμοσίαν του.

Ἄρθρον 44

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ τακτικῶς τὴν Βουλὴν ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐκτάκτως ὡσάκις κρίνει τοῦτο εὐλογον, κηρύσσει δὲ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τὴν ἐναρξιν καὶ τὴν λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἅπαξ μόνον δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλον τὴν ἐναρξιν εἴτε διακόπτον τὴν ἐξακολουθήσιν αὐτῶν.

3. Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαρκέσῃ πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον, ἂνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως Προεδρικὸν Διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τριάκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ νέας Βουλῆς ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 45

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καθορίζει πᾶν εἰς τὸν προϋπολογισμόν τοῦ κράτους ἀναγραφόμενον

μενον κονδύλιον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς δημοσίας τάξεως, ὡς καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς προεδρίας τῆς Δημοκρατίας.

2. Ἡ Βουλὴ, ψηφίζουσα τὸν προϋπολογισμόν, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ κονδυλίων, μόνον διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν αἰρετῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Διὰ Διατάγματος ἐκδιδόμενου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 47 παρ. 2 ρυθμίζονται τὰ τῆς διαδικασίας διαθέσεως τῶν ἀναγκαίων κονδυλίων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ διαταγμάτων.

Ἄρθρον 46

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους.

2. Πρότασις ἢ σχέδιον νόμου ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἢ Τμήματος αὐτῆς καὶ μὴ κυρωθὲν, ἐκδοθὲν καὶ δημοσιευθὲν ἐντὸς μηνὸς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, εἰσάγεται ἐκ ν. ν. εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Βουλῆς, ἂν δὲ αὕτη ψηφίσῃ τοῦτο ἐκ νέου δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοῦτο ὡς νόμον ἐντὸς μηνός.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται ἐντὸς τῆς τελευταίας κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμίας, ἐφ' ὅσον δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸ τελικῶς ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς κείμενον, νὰ υποβάλῃ τοῦτο εἰς δημοψήφισμα, διεξαγόμενον ὡς εἰδικώτερον νόμος ὀρίζει, ἐντὸς διμήνου. Ἐὰν τὸ δημοψήφισμα ἀποβῇ ὑπὲρ τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς κείμενου, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δημοσιεύει τοῦτο ὡς νόμον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

Ἄρθρον 47

1. Θέματα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν καὶ ἀσφάλειαν, τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν καὶ τὴν δημοσίαν τάξιν ρυθμίζονται διὰ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον τῆς ρυθμίσεως :

α) Ἐμπίπτῃ εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθροις 53 παρ. 3, 72 παρ. 1 καὶ 112 παρ. 1 περιπτώσεων.

β) Ἀναφέρεται εἰς τὰς πρὸς κάλυψιν τῶν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τομεῖς ἀναγκῶν τοῦ κράτους ἐπιβαλλομένας προσωπικὰς ἢ περιουσιακὰς ὑποχρεώσεις τῶν πολιτῶν καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς ταύτας ἐγγυήσεις.

γ) Ἀφορᾷ εἰς τὰς βασικὰς ἀρχὰς τῆς ὁργανώσεως τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τῆς διπλωματικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, ὡς καὶ τὰς τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

2. Πάντα τὰ λοιπὰ θέματα, τὰ ἀναγόμενα εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 1 τομεῖς, ρυθμίζονται διὰ Διαταγμάτων ἐχόντων τυπικὴν ἰσχὺν νόμου καὶ ἐκδιδόμενων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 48

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, οὐδέποτε δὲ δύναται ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐφαρμογὴν των, οὐδὲ νὰ ἐξαίρεσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

2. Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις Προεδρικῶν κανονιστικῶν Διαταγμάτων, βάσει ἐξουσιοδοτήσεως νόμου καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων ταύτης.

3. Διὰ νόμων ψηφιζομένων ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῆς Βουλῆς, δύναται νὰ παρέχῃται ἐξουσιοδοτήσις πρὸς ἐκδοσιν Προεδρικῶν Διαταγμάτων νομοθετικοῦ περιεχομένου. Διὰ τῶν νόμων τούτων χαράσσονται γενικαὶ νομοθετικαὶ κατευθύνσεις καὶ τίθεται χρονικὸν ὄριον πρὸς χρῆσιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

4. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 παρ. 1 θέματα τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς, δὲν δύναται ν' ἀποτελέσουν ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον ἐξουσιοδοτήσεως.

5. Εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσας καὶ ἀπροβλέπτου ἀνάγκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου περὶ τοῦ ἐπείγοντος, νὰ ἐκδίδῃ νομοθετικὰ διατάγματα. Ταῦτα δέον νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Βουλῆς ἢ Τμῆμα αὐτῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 72, πρὸς κύρωσιν διὰ νόμου, ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των ἢ ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Βουλῆς εἰς σύνοδον. Ἐὰν δὲν ὑποβληθῶν εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν ἢ δὲν ἐγκριθῶν παρ' αὐτῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των, ἀποβάλλουν ἐφεξῆς τὴν ἰσχὺν των.

Ἄρθρον 49

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀσχεῖ ἀμέσως τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς δημοσίας τάξεως. Τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰ ὡς ἄνω θέματα ἐκτελεστικὰ διατάγματα προσυπογράφονται μόνον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δι' ἕκαστον τῶν τομέων τούτων Ὑπουργοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἄρχει τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς αὐτάς. Τὴν διοίκησιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀσχεῖ, οὗτος, διὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ὡς εἰδικώτερον ὀρίζεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδιδόμενου κατὰ τὸ ἄρθρον 47 παρ. 2. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ὡς καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Στρατοῦ ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος ἐπιλέγονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας μετὰ τῶν συγκεντρούντων τὰ κατὰ νόμον προσόντα.

Ἄρθρον 50

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, διορίζει καὶ παύει κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένων ἐξαίρεσεων.

Ἄρθρον 51

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπονέμει τὰ κεκανονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἄρθρον 52

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα ὅπως, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, μετὰ γνώμην συμβουλίου, συγκροτουμένου κατὰ πλειονοψηφίαν ἐκ δικαστῶν, χαρίζῃ, μετατρέπῃ ἢ μετριάξῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγιγνωσκομένας ποινάς.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας μόνον τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπονέμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὸ ἄρθρον 94.

3. Ἀμνηστία παρέχεται μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

4. Ἀμνηστία ἐπὶ κοινῶν ἐγκλημάτων οὐδὲ διὰ νόμου παρέχεται.

Ἄρθρον 53

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκπροσωπεῖ διεθνῶς τὸ Κράτος, προτάσει δὲ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κηρύττει πόλεμον. Συνομολογεῖ ὡσαύτως πᾶσαν διεθνή συνθήκην ἢ σύμβασιν, πλὴν ἐκείνων διὰ τὰς ὁποίας ἔχει διὰ νόμου ἀνατεθῇ ἡ ἀρμοδιότης εἰς ἄλλα ὄργανα.

2. Αἱ συνθήκαι εἰρήνης καὶ συμμαχίας ἀνακοινούνται εἰς τὴν Βουλὴν, ὅταν ἐπιτρέπουν τοῦτο ἢ ἀσφάλεια καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους.

3. Συνθήκαι ἢ συμβάσεις ἐμπορίας καὶ ἄλλαι περιέχουσιν παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατὰ διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἀπαιτεῖται νόμος ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τυπικοῦ νόμου.

4. Μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης οὐδέποτε δύναται νὰ ἀνατρέψουν τὰ φανερά.

5. Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ προαγωγὴν τῆς συνεργασίας μετ' ἄλλων Κρατῶν, εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ συνθήκης ἢ συμφωνίας ἀναγνώρισις κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀρμοδιοτήτων εἰς ὄργανα διεθνῶν ὀργανισμῶν. Πρὸς ψήφισιν τοῦ κυροῦντος τὴν συνθήκην ἢ συμφωνίαν νόμου, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τουλάχιστον τῶν τεσσάρων πέμπτων τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς καὶ πλειονοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν μετεχόντων τῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 54

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰδικῶς προβλεπομένας περιπτώσεις, συγκαλεῖ παρ' αὐτῷ καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν του τὸ Συμβούλιον τοῦ ἔθνους. Κατὰ τὴν προτάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ τοῦτο καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις.

2. Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἐθνους ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν διατελεσάντων Προέδρων τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, τῶν ἀρχηγῶν τῶν δύο ἰσχυροτέρων ἐν τῇ Βουλῇ κομμάτων, ἐφ' ὅσον ὁ ἕτερος τούτων δὲν εἶναι Πρωθυπουργός, τοῦ Προέδρου τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 55

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔχει ἄλλας ἀρμοδιότητας εἰμὴ ὅσας ἀπονέμει εἰς αὐτὸν ρητῶς τὸ Σύνταγμα.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Η ΒΟΥΛΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΑΝΑΔΕΙΞΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 56

1. Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ διακοσίων βουλευτῶν. Ἐκ τούτων οἱ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἐκλέγονται, κατὰ νόμον, δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τῶν συμπληρωσάντων τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν πολιτῶν. Οἱ ἕτεροι εἴκοσι διορίζονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ προεδρικοῦ διατάγματος.

2. Στεροῦνται τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος οἱ ἀμετακλήτως καταδικασθέντες εἰς οἰανδήποτε ποινὴν διὰ πράξεις ἢ ἐνεργείας στρεφόμενας κατὰ τοῦ κρατοῦντος πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ καθεστῶτος.

3. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διενεργοῦνται ταυτοχρόνως εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν.

4. Ἡ ἀσκήσις τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἄρθρον 57

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας ὀρίζεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ αὐτῆς, ὡς οὗτος προκύπτει ἐκ τῆς διενεργηθείσης τελευταίας γενικῆς ἀπογραφῆς.

2. Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ὀρίζονται διὰ νόμου, ψηφίζομένου ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς καὶ ἰσχύοντος ἀπὸ τῶν μεθεπομένων ἐκλογῶν.

3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τῶν δέκα οὐδὲ μείζων τῶν δέκα πέντε, ἢ δὲ συγκρότησις ἐκάστης τούτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ τῆς, δεόν νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐκλέγωνται τουλάχιστον πέντε βουλευταί.

4. Μέρους τῆς Βουλῆς, οὐχὶ ἑλασσον τοῦ ἐνὸς ἐνάτου οὐδὲ μείζον τοῦ ἐνὸς ἑκτου τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν, ἐκλέγεται ἐνιαίως δι' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐκλογικῆς δυνάμεως ἐκάστου κόμματος. Ἡ ἀνάδειξις τῶν βουλευτῶν τούτων ἐνεργεῖται, ὡς νόμος ὀρίζει, ἐπὶ τῇ βάσει ἰδιαίτερου καταλόγου ὑποψηφίων ἐκάστου κόμματος καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων προτιμήσεως, τὰς ὁποίας

ἔλαβεν ἕκαστος τούτων. Οἱ κατάλογοι οὗτοι κατατίθενται εἰς τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον καὶ δημοσιεύονται δέκα πέντε τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν, οἱ δὲ εἰς αὐτοὺς περιλαμβανόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἐκτίθενται ὡς ὑποψήφιοι καὶ εἰς ἐκλογικὰς περιφερείας.

5. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν ἐκλεγομένων βουλευτῶν, καθορίζεται μετ' ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν, τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀναδεικνυομένων.

6. Κόμμα ἢ συνασπισμὸς κομμάτων μὴ συγκεντρώσας κατὰ τὰς ἐκλογὰς ὠρισμένον ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐγκύρων ψηφοδελτίων, δὲν δικαιούται ἐκπροσωπήσεως εἰς τὴν Βουλὴν. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο, καθοριζόμενον διὰ νόμου, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἐνὸς ἑκτου καὶ κατώτερον τοῦ ἐνὸς δεκάτου διὰ τὰ κόμματα, οὐδὲ ἀνώτερον τοῦ ἐνὸς τρίτου καὶ κατώτερον τοῦ ἐνὸς τετάρτου διὰ τοὺς συνασπισμοὺς κομμάτων.

7. Οἱ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διοριζόμενοι βουλευταὶ προέρχονται ἐκ προσώπων διακριθέντων εἰς τὸν πολιτικόν, κοινωνικόν, οικονομικόν καὶ ἐπιστημονικόν βίον. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ βουλευτῆς, ἂν δὲν συγκεντροῖ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 1 ὀριζόμενα προσόντα ἢ ἐμπίπτῃ εἰς τινὰ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 2 καὶ 4 περιπτώσεων.

8. Ὁ διορισμὸς τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον βουλευτῶν ἐνεργεῖται μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

9. Ἡ θητεία τῶν διοριζομένων βουλευτῶν διαρκεῖ ὅσον καὶ ἡ βουλευτικὴ περίοδος ἢ, ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς Βουλῆς, μέχρι ταύτης. Κενωθείσης ἐξ οἰουδήποτε λόγου τῆς θέσεως διορισθέντος βουλευτοῦ, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει ἕτερον μέχρι λήξεως τῆς ὡς ἄνω θητείας.

10. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των οἱ βουλευταὶ οὗτοι δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη οἰουδήποτε κόμματος.

11. Οἱ διοριζόμενοι βουλευταὶ ὑπόκεινται εἰς ἅπασας τὰς περὶ βουλευτῶν διατάξεις, ἂν δὲ ἐμπίπτουν εἰς τινὰ τῶν περιπτώσεων τῶν ἁρθρῶν 62 καὶ 63, ὀφείλουν, ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των, νὰ ἐπιλέξουν μετὰ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν κατεχομένης θέσεως, θεωρούμενοι ἄλλως ὡς μὴ ἀποδεχθέντες τὸν διορισμόν. Μετέχουν τῶν συζητήσεων καὶ ψηφοφοριῶν τῆς Ὁλομελείας καὶ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐνάσκησιν τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου.

12. Ἐπὶ τῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας βουλευτῶν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 61 παρ. 5 καὶ 88 παρ. 2, ἂν δὲ τις ἐξ αὐτῶν διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἢ ὑφυπουργός, ἀντικαθίσταται δι' ἑτέρου, διοριζομένου ὡσαύτως διὰ προεδρικοῦ διατά-

γματος διὰ τὸ μέχρι τέλους τῆς βουλευτικῆς περιόδου χρονικὸν διάστημα.

Ἄρθρον 58

1. Ἕλληνες πολῖται ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, δύνανται ἐλευθέρως νὰ ἱδρύνουν πολιτικά κόμματα καὶ νὰ μετέχουν τούτων. Τὰ πολιτικά κόμματα διὰ τῆς δράσεώς των ἐκφράζουν τὴν λαϊκὴν θέλησιν καὶ ὀφείλουν νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος.

2. Ἡ ὀργάνωσις, τὸ πρόγραμμα καὶ ἡ δρᾶσις τῶν κομμάτων δέον νὰ διέπονται ὑπὸ ἐθνικῶν καὶ δημοκρατικῶν ἀρχῶν. Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ἡ διοικούσα ἐπιτροπὴ αὐτῶν πρέπει νὰ ἐκλέγονται ὑπὸ ἀντιπροσωπευτικῶν συνελεύσεων τῶν μελῶν. Τὸ καταστατικὸν παντὸς κόμματος χρῆζει τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἐλέγχει τὴν πρὸς τὸ Σύνταγμα συμφωνίαν τῶν διατάξεων αὐτοῦ. Ἄνευ οὕτως ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ οὐδὲν κόμμα δικαιούται νὰ μετάσχη ἐκλογῶν.

3. Τὰ κόμματα ὀφείλουν νὰ τηροῦν βιβλία ἐσόδων καὶ δαπανῶν, ὡς καὶ στοιχεῖα ἐλέγχου αὐτῶν. Εἰς τὰ βιβλία ταῦτα καταχωρίζονται ὀνομαστικῶς αἱ πάσης φύσεως εἰσφοραί. Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἐκάστου ἔτους ὑποχρεοῦνται τὰ κόμματα, ὅπως δημοσιεύουν οἰκονομικὸν ἀπολογισμὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους.

4. Ἡ ἐν γένει λειτουργία τῶν κομμάτων τελεῖ, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα, ὑπὸ τὸν διαρκῆ ἑλεγχον τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον δικαιούται νὰ προβαίνει εἰς τὴν διάλυσιν οἰουδήποτε κόμματος διὰ παράβασιν τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων.

5. Κόμματα, τῶν ὁποίων οἱ σκοποὶ ἢ ἡ δρᾶσις ἀντιτίθενται ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἢ συγκεκαλυμμένως πρὸς τὸ πολίτευμα ἢ τείνουν εἰς ἀνατροπὴν τοῦ ὑφισταμένου κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ ἐκθέτουν εἰς κίνδυνον τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους ἢ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τίθενται ἐκτὸς νόμου καὶ διαλύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς νόμος ὀρίζει.

6. Οἱ βουλευταὶ τοῦ διαλυομένου κόμματος κηρύσσονται ἐκπτώτοι τοῦ ἀξιώματός των, αἱ δὲ κατεχόμεναι παρ' αὐτῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἔδραι παραμένουν κεναὶ μέχρι πέρατος τῆς βουλευτικῆς περιόδου.

7. Νόμος ρυθμίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἁρθροῦ τούτου.

Ἄρθρον 59

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ Ἔθνος.

Ἄρθρον 60

1. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ πέντε συναπτὰ ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. Ἀμα τῇ λήξει τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ διενέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐντὸς

τριάκοντα πέντε ἡμερῶν καὶ ἡ σύγκλησις τῆς νέας Βουλῆς εἰς τακτικὴν σύνοδον ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διενεργείας τῶν ἐκλογῶν.

2. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν διενεργοῦνται ὑπὸ πολιτικῆς Κυβερνήσεως.

3. Βουλευτικὴ ἔδρα, κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου, δὲν πληροῦται δι' ἀντικληρωματικῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτῆται κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν ἐδρῶν δὲν ὑπερβαίνει τὸ πέμπτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν.

4. Εἰς περίπτωσιν πολέμου παρατείνεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἡ βουλευτικὴ περίοδος. Ἐὰν ἔχῃ διαλυθῇ ἡ Βουλὴ, ἀναστέλλεται ἡ διενέργεια ἐκλογῶν μέχρι λήξεως τοῦ πολέμου.

Ἄρθρον 61

1. Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι Ἕλλην πολίτης, νὰ ἔχῃ συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς ἅμα δὲ τὴν κατὰ νόμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν, νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς ἐκλογικὸν κατάλογον καὶ νὰ κέκτηται τουλάχιστον ἀπολυτήριον μέσης, γενικῆς ἢ ἐπαγγελματικῆς, ἐκπαιδεύσεως.

2. Δὲν δύναται ν' ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος οὐδὲ νὰ ἐκλεγῇ βουλευτὴς : α) ὁ μὴ κεκτημένος τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν διὰ γεννήσεως, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως προσαρτήσεως ἐδάφους, β) ὁ πολιτογραφηθεὶς Ἕλλην πολίτης, ὡς καὶ ἡ ἀποκτήσασα διὰ γάμου τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, πρὸ τῆς παρελεύσεως δεκαετίας ἀπὸ τῆς πολιτογραφήσεως ἢ τοῦ γάμου, γ) ὁ μὴ ἐκπληρώσας τὰς στρατιωτικὰς ὑποχρεώσεις του ἢ μὴ ἀπαλλαγείς τούτων νομίμως, δ) ὁ συνετεία ἀμετακλήτου καταδίκης στερηθεὶς τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων του, ἐπὶ χρόνον διπλάσιον τοῦ ὀριζομένου ὑπὸ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν ἔχῃ τύχει χάριτος μετ' ἄρσεως τῶν συνεπειῶν, ε) ὁ καταδικασθεὶς ἀμετακλήτως ἐπὶ προδοσίᾳ, ἀνθρωποκτονίᾳ ἐκ προθέσεως, κατασκοπιᾷ, ληστείᾳ, κλοπῇ, δωροδοκίᾳ, λιποταξίᾳ, παραχαράξει, πλαστογραφίᾳ, ἀπιστίᾳ, ἀπάτῃ, ἐκβίασει, ἐγκλήματι κατὰ τῶν ἠθῶν, συκοφαντικῇ δυσφημῇσιν ἢ ἐμπορίᾳ ναρκωτικῶν, ἐφ' ὅρου ζωῆς, πλὴν ἂν τύχῃ ἀποκαταστάσεως, στ) ὁ καταδικασθεὶς ἀμετακλήτως ἐπὶ ἐνεργῶ συμμετοχῇ εἰς κόμμα, ὀργάνωσιν, σωματεῖον ἢ ἔνωσιν, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ διάδοσις καὶ ἐφαρμογὴ ἰδεῶν τεινουσῶν εἰς ἀνατροπὴν τοῦ κρατοῦντος πολιτεύματος ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ εἰς ἀπόσπασιν μέρους τῆς Ἐπικρατείας, ἐφ' ὅρου ζωῆς.

3. Βουλευτὴς στερηθεὶς τινὸς τῶν ἀνωτέρω προσόντων ἢ ἐμπίπτων εἰς τινὰ τῶν περιπτώσεων τῆς παρ. 2, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων ἀμφισβητήσεων ἀποφασίζει τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον.

4. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐκλεγῇ βουλευτὴς εἰς τέσσαρας συνεχεῖς βουλευτικὰς περιόδους, ἐξαιρέσει τῶν διατελεσάντων κοινοβουλευτικῶν πρω-

θυπουργῶν ἢ ἀρχηγῶν ἀνεγνωρισμένων, κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν Κανονισμόν τῆς Βουλῆς, κομμάτων.

5. Μέλος τῆς Κυβερνήσεως, ἐξαιρέσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται νὰ ὑποβάλλῃ ὑποψηφιότητα βουλευτοῦ κατὰ τὰς ἀμέσως ἐπομένους ἐκλογάς, ἔστω καὶ ἂν παραιτηθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς περιόδου.

6. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἢ ὁποῖα ἐβασίλευσεν ἐν Ἑλλάδι δὲν δύναται νὰ ἐκλεγοῦν ἢ νὰ διορισθοῦν βουλευταί.

Ἄρθρον 62

1. Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, μόνιμοι ἀξιωματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, τοῦ λιμενικοῦ σώματος καὶ τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας, δήμαρχοι καὶ πρόεδροι Κοινοτήτων, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, ὑπάλληλοι ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ ὑπάλληλοι δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων, διοικηταὶ καὶ πρόεδροι τῶν διοικητικῶν συμβουλίων πάντων τῶν ἀνωτέρω, δὲν δύναται νὰ ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταί, ἐὰν δὲν παραιτηθοῦν πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὡς ὑποψηφίων.

2. Ἡ παραίτησις συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς τῆς, ἣ δὲ ἐπάνοδος αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐξ ἧς παρητήθησαν ἀπαγορεύεται.

3. Οἱ ἔχοντες ἀνειλημμένην ὑποχρέωσιν παραμονῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοὶ ἐν γένει, δὲν δύναται νὰ ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταί διαρκούντος τοῦ χρόνου τῆς τοιαύτης ὑποχρέωσης αὐτῶν.

Ἄρθρον 63

1. Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου, διοικητικοῦ συμβούλου ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἀπολαουσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου.

2. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουν, ἐντὸς ὁκτῶ ἡμερῶν ἀφ' ἧς καταστῇ ὀριστικὴ ἢ ἐκλογή των, νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν μετὰ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει τοιαύτης ἐμπροθέσμου δηλώσεως, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

3. Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

4. Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἷονδῆποτε τῶν ἐν τῷ παρόντι ἢ τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων, ὡς καὶ καθηκόντων ἢ ἔργων χαρακτηριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἀσυμβίβαστων πρὸς τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως ἀπὸ τούτου.

5. Δικηγόροι ἐκλεγόμενοι βουλευταὶ δὲν δύναται ν' ἀσκοῦν τὸ δικηγορικὸν λειτουργήμα εἰμὴ μόνον ἐνώπιον τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

6. Οἱ βουλευταὶ δὲν δύναται νὰ ἐνοικιάζουσιν ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου ἢ ν' ἀναλαμβάνουσιν προμηθείας τοῦ Κράτους, τῶν ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων, δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἔργων ἢ ἐνοικιάσεις δημοσίων ἢ δημοτικῶν φόρων ἢ νὰ δέχωνται παραχωρήσεις ἐπὶ δημοσίων κτημάτων. Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιφέρει ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀκυρότητα τῆς πράξεως. Αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι καὶ ὅταν γίνωνται ὑπὸ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἔργα διευθυντοῦ ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου ἐκτελεῖ βουλευτὴς ἢ εἶναι οὗτος ὁμόρρυθμος ἐταῖρος.

7. Ἐπὶ ἀμφισβήτησεως περὶ τῶν κωλυμάτων, τῶν ἀσυμβιβάστων καὶ τῆς ἐκπτώσεως ἀποφαίνεται τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 64

1. Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, συντελεῖται δὲ ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς σχετικῆς ἐγγράφου δηλώσεως εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ δὲν ἀνακαλεῖται.

2. Ἡ μετὰ τὴν ἀνάκλησιν βουλευτοῦ εἰς ἕτερον κόμμα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βουλευτικῆς περιόδου ἀπαγορεύεται, θεωρουμένη ὡς παραίτησις. Ἐπιτρέπεται ἡ δῆλωσις ἀνεξαρτησίας.

Ἄρθρον 65

Ἡ ἐξέλεγκσις τοῦ κύρους τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἀνατίθεται εἰς τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον.

Ἄρθρον 66

1. Οἱ βουλευταὶ ὁμνύουν πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν τὸν ἀκόλουθον ὅρκον : «Ὁ ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

2. Ἀλλόθρησκοι βουλευταὶ δίδουν τὸν ἀνωτέρω ὅρκον κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν ὁρηστικῆς.

Ἄρθρον 67

1. Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὅπωςδῆποτε ἐξετάζεται ἐνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ βουλευτὴς εὐθύνεται καὶ διώκεται κατὰ νόμον δι' ἐξύβρισιν, ἀπλῆν ἢ συγκοφαντικὴν δυσφήμησιν ἐναντίον προσώπου ἢ ἀρχῆς.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οὐδεμία ἄδεια τῆς Βουλῆς ἀπαιτεῖται πρὸς δῶξιν αὐτοῦ.

3. Ὁ δημοσιεύων ἢ ὁπωσδήποτε διαδίδων τὸ περιεχόμενον κατατιθεμένων εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορῶν, ἐρωτήσεων ἢ ἐπερωτήσεων, πρὸ τῆς ἐνώπιον αὐτῆς συζητήσεως ἢ παροχῆς ἐγγράφου ἀπαντήσεως, εὐθύνεται δι' ἃς παραβάσεις καὶ ὁ καταθέτων βουλευτῆς.

Ἄρθρον 68

Διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου βουλευτῆς δὲν δίδεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται, ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος. Ἡ ἄδεια θεωρεῖται παρασχεθεῖσα, ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν ἀποφανθῇ ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διαβιβάσεως τῆς αἰτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως εἰς τὸν πρόεδρον αὐτῆς. Ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα, ὡς καὶ δι' ἐξύβρισιν ἢ ἀπλῆν ἢ συκοφαντικὴν δυσφήμησιν.

Ἄρθρον 69

1. Ἡ Βουλὴ διὰ Κανονισμοῦ, ψηφίζομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 80 παρ. 1 καὶ δημοσιευομένου, παραγγεῖλια τοῦ προέδρου αὐτῆς, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὁρίζει τὸν τρόπον λειτουργίας της ὡς καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῆς.

2. Τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον ἐλέγχει τὴν συνταγματικότητα τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῇ προσφυγῇ βουλευτοῦ.

3. Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν αἰρετῶν μελῶν αὐτῆς τὸν πρόεδρον καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ προεδρείου κατὰ τὰ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ὀριζόμενα.

4. Ὁ πρόεδρος καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι ἐκλέγονται κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκάστης βουλευτικῆς περιόδου καὶ δι' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν αὐτῆς διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς. Ἐν ἡ περιπτώσει δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ τοιαύτη πλειονοψηφία ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία, ἐὰν δὲ δὲν ἐπιτευχθῇ κατ' αὐτὴν πλειονοψηφία τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν, διεξάγεται τρίτη ψηφοφορία, κατὰ τὴν ὑποίαν ἀρκεῖ διὰ τὴν ἐκλογὴν ἡ ἀπόλυτος πλειονοψηφία τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν.

5. Ὁ πρόεδρος μεριμνᾷ διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ Βουλῇ. Ἐχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιβάλλῃ κατὰ τῶν παρεκτρεπομένων βουλευτῶν τὴν ποινὴν τῆς ἀνακλήσεως εἰς τὴν τάξιν μετ' ἀναγραφῆς αὐτῆς εἰς τὰ πρακτικά, μετὰ τρεῖς δὲ τοιαύτας ἀνακλήσεις ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου, διατάσσει τὴν ἀποβολὴν τοῦ βουλευτοῦ διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς συνόδου καὶ τὴν ἀντίστοιχον περικοπήν τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως.

6. Αἱ πράξεις τοῦ προέδρου, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν ἐν γένει ὑπηρεσιακὴν κατὰστασιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βουλῆς, ὑπόκεινται εἰς προσφυγὴν ἢ αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 70

1. Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημιώσεως, ἥτις ὀρίζεται διὰ νόμον ψηφίζομένου ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς. Οὐδεμία ἀτέλεια, ἀπαλλαγή, εὐεργέτημα ἢ ἄλλη οἰασδήποτε φύσεως παροχὴ χορηγεῖται εἰς τοὺς βουλευτάς.

2. Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, κρατεῖται ὑποχρεωτικῶς τὸ τριακιστὴν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως δι' ἐκάστην ἀπουσίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 71

1. Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τὴν συγκαλέσῃ ἐνωρίτερον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 44 παρ. 1.

2. Ἡ διάρκεια τῆς τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, μὴ συνηπολογιζομένου τοῦ χρόνου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 44 παρ. 2 καὶ 3 ἀναστολῆς. Ἡ τακτικὴ σύνοδος παρατείνεται ὑποχρεωτικῶς μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 83 ἢ τῆς ψηφίσεως τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον εἰδικοῦ νόμου.

3. Ἡ Βουλὴ ἀσκεῖ τὸ νομοθετικὸν αὐτῆς ἔργον ἐν Ὀλομελείᾳ καὶ εἰς δύο Τμήματα.

4. Τὰ Τμήματα συγκροτοῦνται κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα. Εἰς ἕκαστον τῶν Τμημάτων μετέχουν καὶ οἱ ἡμίσεις τῶν διοριζομένων βουλευτῶν.

5. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὀρίζεται ἐπίσης ἡ μεταξὺ τῶν Τμημάτων κατανομή τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν καθ' Ὑπουργεῖα.

6. Κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς λειτουργεῖ ἰδιαιτέρον Τμήμα αὐτῆς, ἐφ' οὗ ἰσχύουν αἱ περὶ τῶν λοιπῶν Τμημάτων διατάξεις τοῦ Συντάγματος.

7. Ἐφ' ὅσον δὲν ὀρίζεται ἄλλως, αἱ περὶ Βουλῆς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν ἐν Ὀλομελείᾳ καὶ διὰ τὴν κατὰ Τμήματα λειτουργίαν αὐτῆς.

Ἄρθρον 72

1. Ἐν Ὀλομελείᾳ τῆς Βουλῆς συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται σχέδια καὶ προτάσεις νόμων περὶ ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ περὶ τῆς χορηγίας αὐτῶν, περὶ διενεργείας δημοψηφισμάτων, περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν καὶ ἀσυμβιβάστου τῶν καθηκόντων αὐτῶν πρὸς ἕτερα ἔργα, περὶ ἐκλογικοῦ συστήματος καὶ ἐκλογικῶν περιφερειῶν, περὶ παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 48 παρ. 3, περὶ τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως, περὶ καταχρήσεως ἀτομικῶν δικαιωμάτων, περὶ διαλύσεως κομμάτων, περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, περὶ μεταβολῆς τῶν

δρίων τῆς Ἐπικρατείας, περὶ εἰσόδου καὶ παραμολῆς ξένου στρατοῦ εἰς τὴν Ἐπικράτειαν ἢ διελεύσεως δι' αὐτῆς, περὶ ποινικῆς εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν, περὶ καταστάσεως πολιορκίας, περὶ κοπῆς νομίσματος, περὶ ἐπιβολῆς φόρων καὶ δημοσίων ἐν γένει βαρῶν, περὶ ἀπαλλαγῆς ἢ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς φορολογίας, περὶ ἀπονομῆς συντάξεων, περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς, κατόπιν ἀποφάσεως λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν μελῶν αὐτῶν, παραπεμπόμενα εἰς αὐτὴν σχέδια καὶ προτάσεις νόμων.

2. Ἡ Βουλὴ ψηφίζει ἐν Ὁλομελείᾳ τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς καὶ τῶν Τμημάτων.

3. Πάντα τὰ λοιπὰ σχέδια ἢ προτάσεις νόμων ὑποβάλλονται εἰς τὰ Τμήματα, συζητοῦνται δὲ καὶ ψηφίζονται παρ' αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ εἰδικώτερον ὀριζόμενα.

4. Πᾶσα περὶ τῆς ἀρμοδιότητος Τμήματος ἀμφισβήτησις παραπέμπεται εἰς τὴν Ὁλομέλειαν κατόπιν ἀποφάσεως αὐτοῦ, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας δεσμεύει τὰ Τμήματα.

5. Ἡ Ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς δι' ἀποφάσεως αὐτῆς λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν καὶ τὴν ὑπ' αὐτῆς ψήφισιν ἐκκρεμοῦντος ἐνώπιον Τμήματος σχεδίου ἢ προτάσεως νόμου.

Ἄρθρον 73

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει ἅπαξ τουλάχιστον τῆς ἑβδομάδος ἐν Ὁλομελείᾳ πρὸς ἀσκήσιν κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου.

Ἄρθρον 74

1. Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεως ἢ δέκα πέντε βουλευτῶν, ἐὰν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν. Μετὰ ταῦτα ἀποφασίζει ἐὰν ἢ περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

2. Οἱ Ὑπουργοὶ καὶ Ὑφυπουργοὶ ἔχουν ἐλευθέραν εἴσοδον εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται ὡς αἰετὶς ζητήσουν τὸν λόγον.

3. Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύνανται νὰ αἰτήσωνται τὴν παρουσίαν τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ συζητουμένων ὑπ' αὐτῶν θεμάτων Ὑπουργοῦ καὶ Ὑφυπουργοῦ.

Ἄρθρον 75

1. Ἡ Ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τουλάχιστον ἑβδομήκοντα μελῶν αὐτῆς, οὐδὲ νὰ ἀποφασίσῃ ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἢ ὅποια ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικρότερα τῶν πενήκοντα βουλευτῶν. Εἰς τὰς συζητήσεις

καὶ ψηφοφορίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν μετέχουν οἱ διοριζόμενοι βουλευταί, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία ἐξήκοντα τουλάχιστον βουλευτῶν καὶ ἡ ἀπόλυτος πλειονοψηφία τῶν παρόντων, ἢ ὅποια πάντως δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερα τῶν τεσσαράκοντα πέντε βουλευτῶν.

2. Τμήμα τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τριάκοντα πέντε μελῶν αὐτοῦ, μηδὲ ν' ἀποφασίσῃ ἄνευ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων, ἢ ὅποια δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερα τῶν εἴκοσι πέντε μελῶν αὐτοῦ.

3. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία, μετὰ νέαν δὲ ἰσοψηφίαν ἀπορρίπτεται ἡ πρότασις.

4. Ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου σχεδίων καὶ προτάσεων νόμων εἰς τὴν Ὁλομέλειαν καὶ τὰ Τμήματα, εἶναι πάντοτε ὀνομαστική.

Ἄρθρον 76

Οὐδεὶς ἐμφανίζεται αὐτόκλητος ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ ν' ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως. Αἱ ἀναφοραὶ παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ Προεδρεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποστέλλῃ τὰς ἀπευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφορὰς εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἢ Ὑφυπουργοὺς, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδουν διασαφήσεις ὡς αἰετὶς ζητηθοῦν.

Ἄρθρον 77

1. Ἡ Βουλὴ συνιστᾷ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης τακτικῆς συνόδου ἐπιτροπὰς ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων, πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ ἐξέτασιν τῶν ὑποβαλλομένων σχεδίων καὶ προτάσεων νόμων. Εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας μετέχουν καὶ οἱ διοριζόμενοι βουλευταί, κατὰ λόγον τῆς σχέσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν.

2. Ἡ Βουλὴ συνιστᾷ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων, ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς. Ἡ σύστασις τῶν ἐπιτροπῶν τούτων εἶναι ὑποχρεωτική, ἐὰν ζητηθῇ ὑπὸ τῶν δύο πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς λειτουργίας τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν.

3. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἢ τὴν ἐθνικὴν ἀμυναν.

Ἄρθρον 78

1. Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

2. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν εἰς τὴν Βουλὴν παραπέμπονται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν νομοτεχνικῆς ἐπεξεργασίας, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 79

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 78 καὶ 2 ἐπιτροπῆς νομοτεχνικῆς ἐπεξεργασίας, παραπέμπε-

ται δὲ εἰς κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν καί, ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς ἢ παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προθεσμίας, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ προφορικὴν εἰσηγήσιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένετο τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως νόμου.

2. Σχέδια νόμων, σκοποῦντα τροποποιήσιν τῶν νόμων περὶ συντάξεων ἢ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἢ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπηρεσίας ὡς παρεχούσης τοιοῦτον δικαίωμα, ὑποβάλλονται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, προκειμένου δὲ περὶ συντάξεων βαρυνουσῶν τὸν προϋπολογισμόν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τοιαῦτα περὶ συντάξεων σχέδια νόμων πρέπει νὰ εἶναι εἰδικά, μὴ ἐπιτροπευμένης, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

3. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου, συνεπαγόμενα ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ Ὑπουργῶν δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους καθορίζουσας τὴν δαπάνην· ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ βουλευτῶν διαβιβάζεται, πρὸ πάσης συζητήσεως, εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους, ὑποχρεούμενον νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν ἐκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ἄλλως, παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ πρότασις νόμου εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

4. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐκθεσὶν τοῦ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ τῆς ἐκθέσεως.

5. Οὐδεμία πρότασις νόμου ἢ τροπολογία ἢ προσθήκη εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον συνεπάγεται εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ τῆς περιουσίας αὐτῶν πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει ὄφελος προσώπου ἢ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν γένει κατάστασιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ δημοσίων ἐν γένει ἐπιχειρήσεων.

6. Σχέδιον νόμου, συνεπαγόμενον δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ εἰδικῆς ἐκθέσεως περὶ τοῦ τρόπου καλύψεως τῶν, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

7. Σχέδιον νόμου, δι' οὗ ἐπιβάλλονται τοπικοὶ ἢ εἰδικοὶ φόροι ἢ οἰασδήποτε φύσεως βάρη ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δέον νὰ προσυπογράφεται καὶ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

8. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἐφ' ὅσον σκοπῇ εἰς τὴν τροποποίησιν διατάξεων προηγουμένου νόμου, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν δὲν καταχωρίζεται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς δὲ τὸ κείμενον τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως ὁλόκληρος ἢ νέα διάταξις ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

9. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἐφ' ὅσον περιέχουν διατάξεις ἀσχετοῦς πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτῶν, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν.

10. Οὐδεμία προσθήκη ἢ τροπολογία εἰς σχέδιον ἢ πρότασιν νόμου εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἂν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως.

Ἄρθρον 80

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συζητεῖται καὶ ψηφίζεται ἐφ' ἅπαξ κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον.

2. Κατ' ἐξαιρέσιν, σχέδια καὶ προτάσεις νόμων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τουλάχιστον ἡμέρας κατ' ἀρχὴν μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν, ἐὰν τοῦτο ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως.

3. Ὑποβαλλόμεναι τροπολογίαι παραπέμπονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 78 παρ. 2 προβλεπομένην νομοτεχνικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπεξεργασίαν.

4. Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι, ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ τριήμερον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν χωρεῖ δευτέρα ἀναβολή.

5. Τροπολογίαι βουλευτῶν μὴ ὑποβληθεῖσαι πρὸ τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεως.

6. Διάταξις νόμου ἄσχετος πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος. Νόμος περιέχων πλείονας διατάξεις ἀσχετοῦς πρὸς ἀλλήλας, εἶναι ἄκυρος ἐν τῷ συνόλῳ.

7. Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδίκων, συνταχθέντων ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι συνεστήθησαν δι' εἰδικῶν νόμων, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυροῦντος ἐν ὅλῳ τούτους.

8. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

"Αρθρον 81

Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἐφ' ὅσον ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Βουλῆς ἢ Τμήματος αὐτῆς, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν σύνοδον, οὐδ' εἰς τὸ μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς λειτουργοῦν Τμήμα.

"Αρθρον 82

1. Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἀνευ νόμου.

2. Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστής, ἡ διαδικασία βεβαιώσεως τῶν φόρων, αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγαὶ ἢ ἐξαιρέσεις καὶ ἡ ἀπονομὴ συντάξεων, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενα νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

3. Φόρος ἢ ἄλλο οἰονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος.

4. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσγωγικοῦ ἢ ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ ἢ φόρου καταναλώσεως, ἡ εἰσπραξις αὐτῶν ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τοῦ περὶ αὐτοῦ σχεδίου νόμου, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐντὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 46 παρ. 2 προθεσμιῶν, πάντως δὲ τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου.

"Αρθρον 83

1. Ἡ Βουλὴ ψηφίζει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ὑποβαλλομένου εἰς αὐτὴν ἀπολογισμοῦ κατὰ τὴν τακτικὴν ἐτησίαν σύνοδον αὐτῆς.

2. Πάντα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει ν' ἀναγράφωνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν.

3. Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἑνατουλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς Βουλευτῶν, ψηφίζεται κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα.

4. Ἄμα τῇ ἐνάρξει τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους ὁ κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς λογίζεται ψηφισθεὶς, ἡ δὲ διοίκησις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῷ προβλέψεων. Ἡ Βουλὴ δύναται, ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις τῶν μεγεθῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

5. Ἐὰν ἡ διοίκησις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ καθίσταται ἀνεφικτος δι' οἰονδήποτε λόγον, αὕτη ἐνεργεῖται δι' εἰδικοῦ νόμου.

6. Ἐὰν δὲν καθίσταται δυνατὴ, λόγῳ λήξεως τῆς περιόδου τῆς Βουλῆς, ἡ ψηφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰδικοῦ νόμου, παρατείνεται ἐπὶ τέσσαρας μῆνας διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου

προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ ἰσχὺς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἢ λήγοντος οἰκονομικοῦ ἔτους.

7. Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἀπολογισμὸς ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, ἐξετάζονται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀριζόμενα.

"Αρθρον 84

Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβή οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους οὔτε παρέχεται ἀνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

"Αρθρον 85

Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς κοπῆς νομίσματος.

"Αρθρον 86

1. Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

2. Ὁ μὴ πράγματι ἐρμηνευτικὸς νόμος ἰσχύει ὡς νέος νόμος.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

"Αρθρον 87

1. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας προεδρεύει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὅπωςδήποτε μὲν ὁσάκις συζητοῦνται ἐν αὐτῷ θέματα ἀπτόμενα τῶν τομέων ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ δημοσίας τάξεως, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην περίπτωσιν ἐφ' ὅσον κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον.

3. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ εἰς τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τὸν Πρόεδρον κατόπιν εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τούτου.

4. Διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ, δύναται νὰ διορισθῶν μέχρι δύο Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως μετὰ ἢ ἀνευ χαρτοφυλακίου.

5. Ἐν ἐλλείψει Ἀντιπροέδρου ὁ Πρωθυπουργὸς ὀρίζει, ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη, προσωρινὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ ἐκ τῶν Ὑπουργῶν.

6. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὑπουργῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν εἰκοσι.

7. Εἰδικὸς νόμος ρυθμίζει τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Ὑπουργῶν, οἱ ὅποιοι καλοῦνται κατὰ περίπτωσιν νὰ μετέχουν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁσάκις ἢ εἰς αὐτὰς παρουσία τῶν κρίνεται ἀναγκαῖα ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

"Αρθρον 88

1. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἢ ὁποῖα ἐβασίλευσεν ἐν Ἑλλάδι δὲν δύναται νὰ διορισθοῦν μέλη τῆς Κυβερνήσεως ἢ ὑφυπουργοί.

2. Ἐξαιρέσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως, οὐδεὶς βουλευτὴς δύναται νὰ διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργὸς καὶ ἂν ἀκόμη παραιτηθῇ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

3. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργὸς ἂν δὲν συγκεντρῶνῃ, τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 1 ὀριζόμενα διὰ τὸν βουλευτὴν προσόντα ἢ ἂν ἐμπίπτῃ εἰς τινὰ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 2 περιπτώσεων.

4. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 63 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν. Δικηγόροι διοριζόμενοι Ὑπουργοί ἢ Ὑφυπουργοί δὲν δύναται νὰ ἀσχοῦν τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα.

5. Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

"Αρθρον 89

1. Ὁ Πρωθυπουργὸς καθορίζει καὶ ἐκφράζει τὴν γενικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἐξασφαλίζει τὴν ἐνότητα αὐτῆς καὶ κατευθύνει τὰς ἐνεργείας τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς τῆς. Προκειμένου περὶ θεμάτων ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ δημοσίας τάξεως ἐνεργεῖ ἐν ὄψει τῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διαγραφομένης πολιτικῆς. Ὁ Πρωθυπουργὸς εὐθύνεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του ἐναντι τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

2. Ὁ Πρωθυπουργὸς ἐποπτεύει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων ὑπὸ τῶν κρατικῶν καὶ δημοσίου ἐνδιαφέροντος ἐν γένει ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους καὶ τῶν πολιτῶν λειτουργίαν αὐτῶν.

"Αρθρον 90

Οἱ Ἀντιπρόεδροι τῆς Κυβερνήσεως ἐπικουροῦν τὸν Πρωθυπουργὸν ἢ ἀναπληροῦν αὐτόν, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ ὀριζόμενα.

"Αρθρον 91

1. Ἐκαστος τῶν Ὑπουργῶν ἀσχεῖ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενας ἀρμοδιότητας. Οἱ ἄνευ χαρτοφυλακίου Ὑπουργοί ἀσχοῦν ὅσας ἀρμοδιότητας ἀναθέτει εἰς αὐτοὺς ὁ Πρωθυπουργὸς δι' ἀποφάσεώς του.

2. Οἱ Ὑφυπουργοί ἐπικουροῦν τὸν Ὑπουργὸν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τοῦ ὁποῖου ἔχουν διορισθῇ καὶ ἀσχοῦν τὰς δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ἀνατιθεμένας ἀρμοδιότητας.

"Αρθρον 92

Τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ οἱ Ὑφυπουργοί ὑπέχουν συλλογικὴν εὐθύνην διὰ τὴν γενικὴν πολι-

τικὴν αὐτῆς, ἕκαστος δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδιαιτέρως διὰ τὰς πράξεις ἢ παραλείψεις τῆς ἀρμοδιότητός του.

"Αρθρον 93

1. Ἡ Κυβέρνησις ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὀφείλει νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς καὶ δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ὅποτεδήποτε ἄλλοτε. Ἐάν, κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν διακοπῇ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης.

2. Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν μελῶν της, ν' ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ μεμινωμένως κατὰ μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς αὐτῆς προτάσεως ἢ ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως παρ' αὐτῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης τεθείσης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ πρότασις περὶ δυσπιστίας πρέπει νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνὸς ἑκτοῦ τουλάχιστον τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν καὶ νὰ καθορίζωνται ἐν αὐτῇ σαφῶς τὰ θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις.

3. Κατ' ἐξάιρεσιν δύναται νὰ ὑποβληθῇ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου ἔτους, ἂν εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος πλέον ἐνὸς τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν καὶ ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ὑποδεικνύεται νέος Πρωθυπουργός.

4. Ἡ συζήτησις ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ἀρχεται μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς προτάσεως, πλην ἂν ἡ Κυβέρνησις ζητήσῃ τὴν ἄμεσον ἐναρξιν, δὲν δύναται δὲ νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν ἢ, προκειμένου εἰδικῶς περὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως, πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν.

5. Ἡ ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία διεξάγεται εὐθὺς μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως, δύναται ὅμως ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τεσσαράκοντα ὁκτὼ ὥρας ἐάν ζητήσῃ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις.

6. Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ἂν δὲν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων αἰρετῶν βουλευτῶν, ἢ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν δύο πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν. Πρότασις περὶ δυσπιστίας γίνεται δεκτὴ μόνον ἂν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν βουλευτῶν.

7. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων ψηφίζουν ὁ Πρωθυπουργός καὶ οἱ Ἀντιπρόεδροι τῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ὅσον εἶναι βουλευταί.

"Αρθρον 94

1. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑπουργοὺς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμους ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων Ἀρεοπαγιτῶν καὶ προέδρων Ἐφετῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

2. Δίωξις, ἀνάκρισις ἢ προανάκρισις κατὰ μέλους Κυβερνήσεως ἢ Ὑπουργοῦ δὲν ἐπιτρέπεται πρὶν ἢ Βουλὴ ἀποφασίσῃ περὶ τούτου. Ὡς ἀνάκρισις νοεῖται καὶ πᾶσα διοικητικὴ ἐξέτασις. Ἐὰν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν διοικητικῆς ἐξετάσεως προκύβουν στοιχεῖα δυνάμενα νὰ θεμελιώσουν εὐθύνην μέλους Κυβερνήσεως ἢ Ὑπουργοῦ, οἱ ἐνεργοῦντες αὐτὴν διακόπτουν παρ' εὐθὺς τὴν ἐξέτασιν καὶ διαβιβάζουν διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τὰ προκύψαντα στοιχεῖα εἰς τὴν Βουλὴν.

3. Ἡ Βουλὴ ἀποφασίζει περὶ διατυπώσεως κατηγορίας ἐναντίον μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν διενέργειαν ἐξετάσεως καὶ ὑποβολὴν πορίσματος ὑπὸ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 127 Ἐπιτρόπου, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

"Αρθρον 95

1. Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστηρίων συγκροτούμενων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν.

2. Οἱ δικασταὶ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των ὑπόκεινται μόνον εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους.

3. Εἰς τὴν Βουλὴν δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ ἐρώτησις ἢ ἐπερώτησις ἢ δῆλωσις ἢ νὰ διεξαχθῇ οἰαδήποτε συζήτησις περὶ ἐκκρεμοῦς ἐνώπιον δικαστηρίου δίκης.

"Αρθρον 96

1. Οἱ τακτικοὶ δικασταὶ πάσης κατηγορίας, τὰ τακτικά μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς διορίζονται εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμόν, κατὰ νόμον, ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

2. Εἰδικοί νόμοι ὀρίζουν τὰ προσόντα, τὰ τῆς βαθμολογικῆς, μισθολογικῆς καὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον λειτουργῶν.

"Αρθρον 97

1. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἀρεοπαγῖται, οἱ Σύμβουλοι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ Ἐφέται, οἱ Πάρεδροι τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ Πρωτοδίκαι

καὶ οἱ τακτικοὶ δικασταὶ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, εἶναι ἰσόβιοι. Οἱ Εἰσαγγελεῖς καὶ Ἀντεισαγγελεῖς, ὁ Γενικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ ἐπίτροποι καὶ ἀντεπίτροποι τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, οἱ εἰσηγηταὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, οἱ εἰρηνοδίκαι, οἱ πταισματοδίκαι, οἱ ὑπάλληλοι τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελιῶν, οἱ συμβολαιογράφοι καὶ οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἶναι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσόβιοι ἢ μόνιμοι δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ οἱ λοιποὶ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, δύναται νὰ παυθοῦν μόνον κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐνεκα ποινικῆς καταδίκης, πειθαρχικοῦ παραπτώματος, νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει καὶ τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 116 καὶ 117.

2. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἀρεοπαγῖται, ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ οἱ Ἀντεισαγγελεῖς τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ Σύμβουλοι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ Πρόεδροι καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν, οἱ Πρόεδροι τῶν δευτεροβαθμίων διοικητικῶν δικαστηρίων, ὁ Γενικὸς ἐπίτροπος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ ἐπίτροποι τῶν δευτεροβαθμίων διοικητικῶν δικαστηρίων, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Οἱ λοιποὶ τακτικοὶ δικασταί, εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς, ἐπίτροποι καὶ ἀντεπίτροποι τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

3. Οἱ συμβολαιογράφοι καὶ οἱ ἄμισθοι φύλακες μεταγραφῶν καὶ ὑποθηκῶν, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

"Αρθρον 98

1. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου διορίζονται, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα, διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ὁλομελείας τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου ὀρίζεται εἰς ἑνδεκα. Δύναται ὅμως νὰ αὐξηθῇ μέχρι δέκα πέντε διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου.

3. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου διορίζονται : α) ἐξ ἀνωτάτων δικαστικῶν ἢ καθηγητῶν νομικῶν μαθημάτων τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν ἢ διακεκριμένων νομομαθῶν, καὶ β) ἐκ δημοσίων ἀνδρῶν διακριθέντων εἰς τὴν πολιτικὴν, τὴν οικονομικὴν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ζωὴν, ὡς καὶ ἀνωτάτων δημοσίων λειτουργῶν.

4. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηφίαν ἐκ τῶν ὑπὸ στοιχεῖον α' τῆς προηγουμένης παραγράφου κατηγοριῶν.

5. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου ἐνεργοῦνται ἐκ μελῶν τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

6. Νόμος ὁρίζει τὰ τοῦ βοηθητικοῦ δικαστικοῦ προσωπικοῦ ὡς καὶ τὰ τῆς Γραμματείας καὶ τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου.

7. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος, ἐκ τῶν ἑνδεκα μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξ διορίζονται ἐκ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον α', τὰ δὲ ὑπόλοιπα πέντε ἐκ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον β' κατηγορίας τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου τούτου. Ὁ διορισμὸς τούτων γίνεται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 99

1. Οἱ Σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προάγονται κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

2. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου καὶ τῶν ἀντιπροέδρων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐνεργοῦνται ἐκ Συμβούλων τοῦ δικαστηρίου τούτου, διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 100

1. Αἱ προαγωγαί, αἱ τοποθετήσεις, αἱ μεταθέσεις καὶ αἱ ἀποσπάσεις τῶν δικαστῶν τῶν τακτικῶν, πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων ὡς καὶ τῶν εἰσαγγελέων καὶ ἀντεισαγγελέων, ἐνεργοῦνται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο συγκροτεῖται ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἄν ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης διαφωνῇ πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, δύναται ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως εἰς αὐτὸν τῆς ἀποφάσεως, νὰ παραπέμψῃ ταύτην εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν, ὡς καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὰς ὁποίας οὗτος δὲν διεφώνησεν.

2. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐνεργοῦνται ἐκ μελῶν τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

3. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποφάσεις, ὡς καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδιδόμεναι διοικητικαὶ πράξεις, δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 101

1. Οἱ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου προάγονται, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα, διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ δικαστηρίου τούτου.

2. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνεργοῦνται ἐκ τῶν Συμβούλων τοῦ δικαστηρίου τούτου διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 102

1. Αἱ προαγωγαί, αἱ τοποθετήσεις, αἱ μεταθέσεις καὶ αἱ ἀποσπάσεις τῶν δικαστῶν, τῶν ἐπιτρόπων καὶ τῶν ἀντεπιτρόπων τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ἐνεργοῦνται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν Ἀνωτάτου Συμβουλίου Διοικητικῆς Δικαιοσύνης. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο συγκροτεῖται ἐκ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἄν ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς διαφωνῇ πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Διοικητικῆς Δικαιοσύνης, δύναται, ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως εἰς αὐτὸν τῆς ἀποφάσεως, νὰ παραπέμψῃ ταύτην εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν, ὡς καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Διοικητικῆς Δικαιοσύνης, πρὸς τὰς ὁποίας οὗτος δὲν διεφώνησεν.

2. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποφάσεις ὡς καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθεῖσαι διοικητικαὶ πράξεις, δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 103

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς τακτικοὺς δικαστὰς ἡ ἀποδοχὴ πάσης ἄλλης ἐμίσθου ὑπηρεσίας ἢ ἀσκήσις οἰουδήποτε ἐπαγγέλματος ὡς καὶ ἡ συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς διοικητικὰ συμβούλια ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκλογή των ὡς μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ὡς καὶ ἡ τοποθέτησις των εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 109 παρ. 3 προβλεπόμενα εἰδικὰ διοικητικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρον 104

1. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγ-

κτικῶν Συνεδρίων, ἀσκεῖται, ὡς νόμος ὁρίζει, ὑπὸ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον συγκροτεῖται ἐκ δύο μελῶν ἐκάστου τῶν δικαστηρίων τούτων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προκειμένου περὶ τῶν μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, προκειμένου δὲ περὶ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τούτου ὀρίζονται διὰ κληρώσεως, ἀποκλειομένων ἐκάστοτε τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ δικαστήριον ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ συμβούλιον. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρει ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης.

2. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν λοιπῶν τακτικῶν δικαστῶν, εἰσαγγελέων, ἀντεισαγγελέων, ἐπιτρόπων καὶ ἀντεπιτρόπων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ἀσκεῖται ὑπὸ συμβουλίων συγκροτούμενων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν συμβουλίων τούτων ἐγείρει καὶ ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης.

3. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 105

Τὰ προσόντα τῶν ὑπαλλήλων τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ὀρίζονται διὰ νόμου. Ἡ μετὰθεσις, ἀπόσπασις καὶ προαγωγή τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἐνεργεῖται, μετὰ προηγουμένην σύμφωνον ἡτιολογημένην γνώμην δικαστικῶν συμβουλίων συγκροτούμενων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, ἡ δὲ πειθαρχικὴ ἐπ' αὐτῶν ἐξουσία ἀσκεῖται παρὰ τῶν τακτικῶν δικαστῶν, εἰσαγγελέων καὶ ἀντεισαγγελέων ἢ ὑπὸ δικαστικῶν συμβουλίων συγκροτούμενων ἐξ αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Αἱ Ἀρμοδιότητες τῶν Δικαστηρίων

Ἄρθρον 106

1. Τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον ἀποφαίνεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀρμοδιοτήτων τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως, αἰτῇ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἢ ἀνεγνωρισμένου κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς Κόμματος. Αἱ ἀποφάνσεις τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου δημοσιεύονται, κατ' ἐντολὴν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον ἀποφασίζει :

α) ἐπὶ προσφυγῶν κατὰ νομοθετικῶν ἢ διοικητικῶν πράξεων προπαρασκευῆς ἢ ἐνεργείας βουλευτικῶν ἐκλογῶν ὡς καὶ ἐνστάσεων κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς βουλευτῶν, εἴτε αὐταὶ ἀναφέ-

ρονται εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν διενέργειαν αὐτῆς εἴτε εἰς ἑλλειψὶν προσόντων·

β) ἐπὶ τῆς συνταγματικότητος νόμου, νομοθετικοῦ διατάγματος ἢ διατάξεως τινος αὐτῶν εἰς περίπτωσιν ἐκδόσεως ἀντιθέτων περὶ αὐτῆς ἀποφάσεων μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον·

γ) ἐπὶ πάσης ἄλλης ὑποθέσεως, ἡ ὁποία προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὡς ὑπαγομένη εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτοῦ.

3. Τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον ἐξελέγχει τὸ κύρος τῶν προεδρικῶν ἐκλογῶν καὶ τῶν δημοψηφισμάτων.

4. Ἀπασαὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἀμετάκλητοι. Δημοσιεύονται κατ' ἐντολὴν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀποτελοῦν δεδικασμένον ἐναντι πάντων.

5. Διάταξις νόμου ἢ νομοθετικοῦ διατάγματος, κηρυττομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἀντισυνταγματικὴ, εἶναι ἀνίσχυρος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τούτου ἢ ἀπὸ τοῦ ὀριζομένου ἐν τῇ ἀποφάσει χρονικοῦ σημείου.

Ἄρθρον 107

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπάγονται ἰδίως :

α) ἡ ἐπεξεργασία τῶν κανονιστικῶν καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 48 παρ. 3 διαταγμάτων·

β) ἡ ἀκύρωσις, κατόπιν αἰτήσεως, πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα·

γ) ἡ ἀναίρεσις, κατόπιν αἰτήσεως, τῶν τελεσιδικῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων διὰ παράβασιν νόμου ἢ ὑπέρβασιν ἐξουσίας·

δ) πᾶσα ἄλλη διοικητικὴ ὑπόθεσις, ἡ ὁποία ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἢ τοῦ νόμου.

2. Νόμος δύναται νὰ ὀρίσῃ καὶ ἄλλους λόγους ἀκυρώσεως ἢ ἀναιρέσεως.

3. Κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον α' περίπτωσιν τῆς παρ. 1 δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 116 καὶ 117 τοῦ Συντάγματος.

4. Ἡ συμμόρφωσις τῆς διοικήσεως πρὸς τὰς ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 108

1. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπάγονται ἰδίως :

α) ἡ γνωμοδότησις ἐπὶ τῶν νόμων περὶ συντάξεων, ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἀναγνωρίσεως ὑπηρεσίας διὰ τὴν παροχὴν δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 79 παρ. 2·

β) ἡ ἐκθεσις πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ γενικοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

γ) ὁ ἔλεγχος τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς νόμος ὀρίζει.

δ) ὁ ἔλεγχος τῶν λογαριασμῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων.

ε) ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐκ τοῦ ἐλέγχου τῶν λογαριασμῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων ἀμφισβητήσεων.

στ) αἱ προσφυγαὶ ἢ ἐφέσεις κατὰ τῶν καταλογιστικῶν πράξεων τῶν Ὑπουργῶν, ἄλλων ὀργάνων τῆς διοικήσεως, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

ζ) ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεων ἀναφερομένων εἰς τὴν εὐθύνην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας ἐπελθοῦσαν εἰς τὸ Κράτος ζημίαν.

η) ἡ ἐκδίκασις ἐνδίκων μέσων ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἀπονομῆς συντάξεων, κατὰ τὰ διὰ νόμου ὀριζόμενα.

θ) πᾶσα ἄλλη διοικητικὴ ὑπόθεσις, ἡ ὁποία ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

2. Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα α, β, γ καὶ δ περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 116 καὶ 117 τοῦ Συντάγματος.

3. Ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἀφορῶσαι εἰς τὸν καταλογισμόν ὑπολόγων καὶ τὴν ἀπονομὴν συντάξεων, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 109

1. Τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια συνιστῶνται δι' εἰδικῶν νόμων πρὸς ἐκδίκασιν εἴτε πασῶν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν εἴτε ὠρισμένων κατηγοριῶν τούτων.

2. Εἰς τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια δύναται νὰ ὑπαχθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη διοικητικὴ ὑπόθεσις.

3. Αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ ἐξακολουθοῦν μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, νὰ ὑπάγονται εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημένοι, πλὴν ἐκείνων δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνέστησαν διοικητικὰ δικαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 116 καὶ 117 τοῦ Συντάγματος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων, ἰσχύουν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Ἄρθρον 110

Εἰς μὲν τὰ τακτικὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὑπάγονται πᾶσαι αἱ διαφοραὶ ἢ ὑποθέσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς δὲ τὰ ποινικὰ δικαστήρια αἱ ποινικαὶ ὑποθέσεις.

Ἄρθρον 111

1. Τὰ κακουργήματα καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ μικτῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων συγκροτουμένων, ὡς νόμος ὀρίζει, ἐκ τακτικῶν δικαστῶν κατὰ πλειονοψηφίαν καὶ ἐξ ἐνόρκων.

2. Κακουργήματα ὑπαχθέντα, μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, διὰ ψηφισμάτων καὶ εἰδικῶν νόμων, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἐφετειῶν, ἐξακολουθοῦν νὰ δικάζονται ὑπ' αὐτῶν, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ὑπαγάγῃ ταῦτα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μικτῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων.

3. Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια, ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 112

1. Εἰδικοὶ νόμοι, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 95 παρ. 1, ὀρίζουν : α) τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων καὶ ἀεροδικείων, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῶν ἰδιῶται, εἰμὴ μόνον δι' ἀξιοποίνους πράξεις στρεφόμενας κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ β) τὰ περὶ εἰδικῶν δικαστηρίων λειῶν.

2. Εἰδικοὶ νόμοι ὀρίζουν τὰ περὶ τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δύναται νὰ μὴ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 95 παρ. 1, 116 καὶ 117.

Ἄρθρον 113

1. Διὰ νόμου δύναται νὰ ὀρισθῶν διὰ πταισματικὰς παραβάσεις, βεβαιουμένας παρ' ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἐπακριβῶς καθωρισμένα πρόστιμα, ἢ καταβολὴ τῶν ὁποίων ἀπαλλάσσει τοὺς παραβάτας τῆς ποινικῆς διώξεως. Οἱ ἀμφισβητοῦντες τὴν παράβασιν δικαιοῦνται νὰ ζητήσουν τὴν παραπομπὴν των ἐνώπιον δικαστηρίου. Ἐν περιπτώσει μὴ αἰτήσεως παραπομπῆς, τὸ πρόστιμον εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας.

2. Διὰ νόμου δύναται ν' ἀνατεθῇ εἰς ἀρχὰς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἢ ἐκδίκασις τῶν περὶ τοὺς ἀγροὺς πταισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορροουσῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων. Αἱ ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τούτων ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἐφεσιν ἐνώπιον δικαστικῆς ἀρχῆς, ἔχουσιν ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρον 114

Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων : α) μεταξύ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, β) μεταξύ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ γ) μεταξύ διοικητικῶν καὶ κοινῶν δικαστηρίων δικάζεται ὑπὸ μικτοῦ Δικαστηρίου, ἀποτελουμένου ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ Ἀρεοπαγιτῶν καὶ Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 115

1. Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ Συμβούλων καὶ παρέδρων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, Ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν, πρωτοδικῶν, εἰσαγγελέων, ἀντεισαγγελέων, δικαστῶν, ἐπιτρόπων καὶ ἀντεπιτρόπων διοικητικῶν δικαστηρίων καὶ ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δικάζονται ὑπὸ

ειδικού δικαστηρίου συγκροτούμενου, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει ὁ νόμος, διὰ κληρώσεως ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τριῶν δικηγόρων μελῶν τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Οὐδεμία ἄδεια πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς κακοδικίας ἀπαιτεῖται.

2. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου ἐξαιρεῖται ἐκάστοτε τὸ ἀνήκον εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο περὶ τῆς ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τοῦ ὁποίου, εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον.

3. Ἀγωγή κακοδικίας κατὰ μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου δὲν χωρεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ἄρθρον 116

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι. Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ δικαστήριον ὀφείλει δι' ἀποφάσεώς του, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα, νὰ διατάσῃ τὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει κεκλεισμένων τῶν θυρῶν διεξαγωγὴν τῶν συνεδριάσεων, ἐὰν ἡ δημοσία συζήτησις ζημιωῇ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἢ τὸ κοινωνικὸν καθεστῶς ἢ τὰς ἐνόπλους δυνάμεις ἢ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ἐὰν προσβάλλῃ τὴν δημοσίαν αἰδῶ ἢ ἐὰν συντρέχουν εἰδικοί λόγοι πρὸς προστασίαν τῆς οἰκογενειακῆς ἢ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς προσώπου τινός.

Ἄρθρον 117

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἡτιολογημένη καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 118

Τὰ δικαστήρια ὑποχρεοῦνται νὰ μὴ ἐφαρμόζουν διατάξεις νόμων, νομοθετικῶν διαταγμάτων καὶ κανονιστικῶν πράξεων, αἱ ὁποῖαι κατηρτίσθησαν κατὰ παράβασιν τοῦ Συντάγματος ἢ ἀντίκεινται εἰς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 119

Ἐκαστος δικαιούται εἰς τὴν παροχὴν ἐννόμου προστασίας ὑπὸ δικαστηρίου καὶ δύναται ν' ἀναπτύξῃ ἐνώπιον τούτου τὰς ἀπόψεις του περὶ τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων του.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΑΡΧΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 120

1. Ἡ διοίκησις τοῦ Κράτους ὁργανοῦται κατὰ σύστημα ἀποκεντρωτικόν, ὡς νόμος ὁρίζει.

2. Τὸ Κράτος διαιρεῖται εἰς περιφερείας. Κατὰ τὸν διὰ νόμου καθορισμὸν τούτων, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ γεωοικονομικαί, πληθυσμικαὶ καὶ συγκοινωνιακαὶ συνθῆκαι.

Ἄρθρον 121

1. Τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν συνιστοῦν οἱ Δήμοι καὶ αἱ Κοινότητες.

2. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν ἐνεργεῖται διὰ καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

3. Νόμος ρυθμίζει, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου, τὰ τῆς ἀναδείξεως τῶν ὀργάνων τῶν συνδέσμων Δήμων, Κοινοτήτων, ἢ Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

4. Ὅπως ἐκλεγῇ τις Δήμαρχος, Πρόεδρος Κοινοτήτος, δημοτικὸς ἢ κοινοτικὸς σύμβουλος, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι Ἕλλην πολίτης, νὰ ἔχῃ συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς ἅμα δὲ τὴν κατὰ νόμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν, νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς ἐκλογικὸν κατάλογον καὶ νὰ μὴ ἐμπίπτῃ εἰς τινὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ 61 παρ. 2 περιπτώσεων.

5. Οἱ ὀργανισμοὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἔχουν τὴν προαγωγὴν τῶν τοπικῶν συμφερόντων καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων τῆς οἰκείας περιφερείας. Πᾶσα ἀνάμιξις τῶν ὀργάνων τούτων εἰς θέματα ξένα πρὸς τοὺς ὡς ἄνω σκοποὺς ἀπαγορεύεται, ὡς νόμος ὁρίζει.

6. Τὸ Κράτος ἀσκεῖ ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὡς νόμος ὁρίζει.

7. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως τῶν ἀναγκαίων πόρων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των.

8. Τὰ συμβούλια τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως δύνανται νὰ διαλυθοῦν ἢ μέλη αὐτῶν νὰ κηρυχθοῦν ἐκπτώτα τοῦ ἀξιώματός των παρὰ τῆς ἐποπτευσούσης ἀρχῆς, ὡς νόμος ὁρίζει, ἔνεκα δραστηριότητος στρεφομένης κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, τοῦ πολιτεύματος, τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν ἢ ἔνεκα δραστηριότητος ἀντικειμένης εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 122

1. Ἡ χερσόνησος τοῦ Ἀθῶ ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βίγλας καὶ ἐξῆς, ἀποτελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τούτου προνομιακὸν καθεστῶς αὐτοδιοίκητον τμῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου ἡ κυριαρχία παραμένει ἄθικτος ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξ ἀπόψεως πνευματικῆς τὸ Ἁγιον Ὄρος διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὅλοι οἱ μονάζοντες εἰς αὐτὸ ἀποκοτοῦν, ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν ὡς δοκίμων ἢ μοναχῶν.

2. Τὸ "Ἅγιον" Ὅρος διοικεῖται κατὰ τὸ καθεστὼς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν εἰκοσιν Ἱερῶν Μονῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι κατανεμημένη ὁλόκληρος ἡ χερσόνησος τοῦ "Ἀθω, τῆς ὁποίας τὸ ἔδαφος εἶναι ἀναπαλλοτρίωτον. Ἡ διοίκησις αὐτοῦ ἀσκειῖται δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἀποτελούντων τὴν Ἱερὰν Κοινότητα. Οὐδεμία ἀπολύτως μεταβολὴ ἐπιτρέπεται τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, οὐδὲ τῆς ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ὑποτελῆ ἐξαρτήματα, ἀπαγορεύεται δὲ ἡ ἐγκαταβίωσις ἐν αὐτῷ ἑτεροδόξων ἢ σχισματικῶν.

3. Ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τὸν ὁποῖον, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσουν μὲν καὶ ψηφίζουν αἱ εἰκοσιν Ἱεραὶ Μοναί, ἐπικυρώνουν δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἐλλήνων.

4. Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πρὸς δὲ τὸ διοικητικὸν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

5. Αἱ ἀνωτέρω ἐξουσίαι τοῦ Κράτους ἀσχοῦνται, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, διὰ διοικητοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθορίζονται διὰ νόμου. Διὰ νόμου ἐπίσης καθορίζονται ἡ ὑπὸ τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀσκουμένη δικαστικὴ ἐξουσία, ὡς καὶ τὰ τελωνειακὰ καὶ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΤΑ ὈΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

"Ἀρθρον 123

1. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ὀφείλουν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη ἔργῳ ἐκδηλουμένην, εἶναι ἐκτελεσταὶ τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετοῦν τὸν λαόν.

2. Ἡ ιδιότης τῶν κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπαλλήλων ἀντίκειται ἀπολύτως πρὸς ἰδεολογίας σκοπούσας τὴν ἀνατροπὴν ἢ τὴν ὑπονόμευσιν τοῦ ὑφισταμένου πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ καθεστώτος ἢ συνδεομένης πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ προγράμματα κομμάτων διαλυθέντων καὶ τεθέντων ἐκτὸς νόμου.

3. Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

"Ἀρθρον 124

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν καὶ ἄνευ τηρήσεως τῆς συμφώνως τῷ νόμῳ διαδικασίας ἐπιλογῆς. Κατ' ἐξαίρεσιν καὶ διὰ περιορισμένον ἀριθμὸν εἰδικῶν θέσεων, δι' ἃς ἀπαιτοῦνται εἰδικὰ προσόντα, ἐπιτρέπεται ὁ ἄνευ τῆς ὡς ἄνω διαδικασίας διορισμὸς, κατὰ τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου.

2. Ἡ διάρθρωσις πάσης ἐν γένει δημοσίας ὑπηρεσίας πρέπει νὰ θεμελιούται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι αἱ ἐν αὐτῇ προβλεπόμεναι θέσεις ἀνωτέρων καὶ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν, ἀπὸ κοινοῦ λαμβανόμεναι, τὸ ἐν τρίτον τῶν θέσεων τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων. Ἡ κατὰ βαθμοὺς κατανομή τῶν ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων θέσεων δέον νὰ εἶναι τοιαύτη ἐν ἐκάστη ὑπηρεσίᾳ, ὥστε αἱ εἰς ἕκαστον τῶν βαθμῶν τούτων προβλεπόμεναι νὰ μὴ εἶναι πλείονες τοῦ ἐξαπλασίου τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ.

3. Ἀπαγορεύεται πρόσληψις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ὑφ' οἷονδῆποτε τύπον. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, βάσει εἰδικοῦ νόμου ὀρίζοντος τὸ ἔκτακτον ἢ κατεπεῖγον τῆς ἀνάγκης ὡς καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν προσλαμβανομένων.

4. Νόμος ὁρίζει τὰ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων ὑφ' οἷονδῆποτε σχέσιν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων.

"Ἀρθρον 125

1. Τὰ προσόντα τῶν δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων πάντων τῶν ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὀρίζονται διὰ νόμου.

2. Οἱ κατέχοντες ὁργανικὰς θέσεις δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι μόνιμοι ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς ἀποχωρήσεως λόγῳ ὁρίου ἡλικίας καὶ τῆς παύσεως συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ εἰδικῶς ἡτιολογημένης γνώμης οὔτε ὑποβιβάζονται οὔτε ἀπολύονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένων συμβουλίων, ἀποτελουμένων τουλάχιστον κατὰ τὰ δύο τρίτα ἀπὸ μόνιμους ὑπαλλήλους. Κατὰ τοιούτων ἀποφάσεων χωρεῖ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς νόμος ὁρίζει.

3. Αἱ διατάξεις τῶν παρ. 1 καὶ 2 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ α) ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, διεπομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς καὶ β) ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες κατέχουν ὁργανικὰς θέσεις, πλὴν τῶν κοινοτικῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅμως δύναται διὰ νόμου νὰ ἐπεκταθοῦν αἱ περὶ μονιμότητος διατάξεις.

4. Οἱ κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπάλληλοι ὡς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, πάντως δέ, οἱ μὲν ἔχοντες βαθμὸν ἀπὸ τοῦ

4ου και άνω και οι πρὸς αὐτοὺς ἀντιστοιχοῦντες ὑπάλληλοι εἰδικῆς διαβαθμίσεως, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους, οἱ δὲ τῶν κατωτέρων βαθμῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐξηκοστοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Οἱ καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων καὶ τῶν ἰσοτίμων Ἀνωτάτων Σχολῶν, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, ἀποχωροῦν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

5. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐξαίρωνται τῆς μονιμότητος καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου, οἱ ἀπ' εὐθείας διοριζόμενοι ὡς πρέσβεις ἢ πληρεξούσιοι ἢ πρόεδροι ὑπουργοί, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ νομάρχαι ἢ ἄλλοι προϊστάμενοι τῶν διοικητικῶν περιφερειῶν τοῦ Κράτους, ὁ διοικητὴς τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ὁ Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Γραφείου τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν γραφείων τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Ὑφυπουργῶν, ὡς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 126

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐμμίσθους δημοσίας θέσεις ἢ θέσεις ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου. Κατ' ἐξαίρεσιν, δύναται δι' εἰδικῶν νόμων νὰ ἐπιτραπῇ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις ὁ διορισμὸς καὶ εἰς δευτέραν θέσιν, τηρουμένων πάντως τῶν διατάξεων τῆς ἐπομένης παραγράφου.

2. Αἱ ἀμοιβαὶ ἢ οἰαιδήποτε ἄλλαι ἀπολαυαὶ ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἐν γένει ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ τοιούτων ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀπολαούντων προνομίων χορηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ, ἔνεκα παροχῆς παρ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, δὲν δύναται νὰ ὑπερβοῦν κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ των τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὁργανικῆς αὐτῶν θέσεως. Ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπαγόρευσιν, ἐλεγχομένη καὶ διαπιστουμένη δικαστικῶς, ἐπάγεται τὴν ὀριστικὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαίτιου.

3. Τὰ διὰ τοὺς βουλευτὰς θεσπιζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρου 63 ἀσυμβίβαστα ἰσχύουν καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων, οἵτινες ὅμως δύναται νὰ ὀρίζωνται μέλη διοικητικῶν συμβουλίων.

4. Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Ἄρθρον 127

1. Ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης περιόδου ἐκλέγει, ἐκτὸς τῶν μελῶν αὐτῆς, νομομαθὴ ἀνε-

γνωρισμένου κύρους ὡς Ἐπίτροπον πρὸς ὑποβοήθησιν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου.

2. Ὁ Ἐπίτροπος ἐκλέγεται διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν αἰρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς.

3. Ὁ Ἐπίτροπος ἐνεργεῖ ἐντολῇ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, αἰτῇσαι τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἢ ἀρχηγοῦ ἀνεγνωρισμένου κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς Κόμματος, πρὸς τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει ἐκθέσεις καὶ πορίσματα.

4. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ

Αἱ ΕΝΟΠΛΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ἄρθρον 128

Αἱ Ἐνοπλοὶ Δυνάμεις ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ Στρατοῦ Ἐπῶς, Θαλάσσης καὶ Ἀέρος καὶ ἔχουν ὡς ἀποστολὴν τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, τοῦ κρατοῦντος πολιτεύματος καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἐναντι πάσης ἐπιβουλῆς.

Ἄρθρον 129

Οἱ στρατιωτικοὶ ὀφείλουν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα, τὰ ἔθνικα ἰδεώδη καὶ τὰς ἔθνικας παραδόσεις καὶ ὑπηρετοῦν τὸ Ἔθνος. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 130

Ἡ ἀποστολὴ καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ στρατιωτικοῦ ἀντίκειται ἀπολύτως πρὸς ἰδεολογίας σκοπούσας τὴν ἀνατροπὴν ἢ τὴν ὑπονόμευσιν τοῦ κρατοῦντος πολιτεύματος, τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ τὴν ἀμβλυνσιν τοῦ ἔθνικοῦ φρονήματος τῶν Ἑλλήνων ἢ συνδεομένας πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ προγράμματα κομμάτων διαλυθέντων καὶ τεθέντων ἐκτὸς νόμου. Νόμος ὀρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 131

1. Αἱ προαγωγαὶ καὶ ἀποστρατεῖαι τῶν μονίμων ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐνεργοῦνται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, συγκροτουμένων ἐξ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν, ὡς νόμος ὀρίζει.

2. Ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης διαφωνῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου, δύναται, ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀνακοινώσεως τῆς ἀποφάσεως, νὰ παραπέμψῃ ταύτην εἰς δευτεροβάθμιον συμβούλιον μερίζονος συνθέσεως ἐξ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν.

3. Αί τοποθετήσεις και μεταθέσεις των ανωτέρων και ανωτάτων αξιωματικών των Ένόπλων Δυνάμεων ενεργούνται υπό υπηρεσιακών συμβουλίων συγκροτούμενων εξ ανωτάτων αξιωματικών, ως νόμος ορίζει.

4. Αί κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου αποφάσεις των συμβουλίων είναι υποχρεωτικές δια τον Υπουργόν Έθνικης Αμύνης, αί δε εις εκτέλεσιν αὐτῶν εκδιδόμεναι διοικητικαί πράξεις δὲν υπόκεινται εις προσβολήν ενώπιον του Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

5. Διὰ νόμου ορίζονται ειδικώτερον τὰ τῆς διαδικασίας πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων του παρόντος άρθρου, τὰ τῆς συγκροτήσεως τῶν συμβουλίων καὶ τὰ τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς βαθμολογικῆς ἐξελίξεως τῶν μονίμων αξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 132

Αἱ διατάξεις του άρθρου 131 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν μονίμων αξιωματικῶν τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, του Λιμενικοῦ Σώματος καὶ τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας, τῶν δι' αὐτοὺς συμβουλίων συγκροτούμενων ἐξ ανωτάτων καὶ ανωτέρων αξιωματικῶν.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ἄρθρον 133

1. Αἱ διατάξεις τῶν άρθρων 1 παρ. 1, 2 παρ. 1, 3, 7 παρ. 1, 8, 9, 30 παρ. 1, 32 παρ. 3, 33, 55, 59, 95 παρ. 1 καὶ 2, του πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 του άρθρου 97, 133 παρ. 1 καὶ 136 δὲν υπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν.

2. Ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις οἰασδήποτε ἄλλης διατάξεως ὁσάκις ἡ Βουλὴ, διὰ πλειονοψηφίας τῶν ἐπτά δεκάτων του ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν μελῶν αὐτῆς ἀποφασίσῃ ταύτην εἰς δύο ψηφοφορίας ἀπεχούσας ἀλλήλων κατὰ ἓνα τουλάχιστον μῆνα. Κατ' ἐξαίρεσιν, ἀπαιτεῖται πλειονοψηφία τῶν ὀκτῶ δεκάτων του ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς προκειμένου περὶ τῶν διατάξεων τῶν άρθρων 10 παρ. 1, 11, 12, 13 παρ. 1, 14 παρ. 1, 16 παρ. 1, 2 καὶ 5, 17 παρ. 1, 18 παρ. 1, 19 παρ. 1 καὶ 2, 21 παρ. 1, 2 καὶ 3, 24 παρ. 1, 40, 41, 46, 56 παρ. 1, 74 παρ. 1, 89 παρ. 1, 96, 100 παρ. 1, 102 παρ. 1, 116, 117, 118, 119, 133 παρ. 2 καὶ 3. Διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν διατάξεων τῶν άρθρων 25, 30 παρ. 2, 31, 43 παρ. 1, 45, 47, 49, 67 παρ. 1, 69 παρ. 1, 77 παρ. 3 καὶ 82 παρ. 1 ἀπαιτεῖται πλειονοψηφία τῶν ἐννέα δεκάτων του ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἰρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς.

3. Πᾶσα ψηφισομένη ἀναθεώρησις διατάξεων του Συντάγματος δημοσιεύεται ὑπὸ του Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς

Κυβερνήσεως, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, πλὴν ἂν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀποφασίσῃ, πρὸ τῆς παρόδου του δεκαημέρου, τὴν ὑποβολὴν αὐτῆς, ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἡ κατὰ διάταξιν, εἰς δημοψήφισμα. διεξαχόμενον ὡς νόμος ορίζει. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει τὸ δημοψήφισμα διεξάγεται ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προκηρύξεώς του ὑπὸ του Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, αἱ δὲ ὑποβληθεῖσαι εἰς τὴν κρίσιν του λαοῦ διατάξεις τίθενται ἐν ἰσχύι μόνον ἂν ἐγκριθοῦν ὑπ' αὐτοῦ.

4. Δὲν ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις του Συντάγματος πρὸ τῆς παρόδου ἐπταετίας ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἰσχύι τῆς προηγούμενης τοιαύτης.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΤΕΛΙΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 134

1. Οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες νόμοι κατ' ἐφαρμογὴν του άρθρου 104 του Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952, θεωροῦνται μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καὶ διατηροῦνται ἐν ἰσχύι.

2. Ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ παρέκκλινιν του άρθρου 21 του Συντάγματος νομοθετικὴ ρύθμισις καὶ διὰλυσις ὑφισταμένων εἰσέτι ἀγροληψιῶν καὶ ἐδαφονομικῶν βαρῶν, ἡ ἐξαγορὰ τῆς ψιλῆς κυριότητος ὑπὸ ἐμφυτευτῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων, ἡ κατάργησις καὶ ρύθμισις ἰδιορρύθμων ἐμπραγμάτων σχέσεων καὶ ἡ λήψις μέτρων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κατατμήσεως ἢ διευκόλυνσιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς ὑπερμέτρως κατατετμημένης μικρᾶς ἐγγείου ἰδιοκτησίας.

3. Διὰ νόμου ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενον ορίζεται κατὰ παρέκκλινιν τῶν διατάξεων του άρθρου 21 του Συντάγματος, ἡ ἀπαλλοτριουμένη ἀκίνητος καὶ κινήτη περιουσία του ἐκπτώτου βασιλέως καὶ μελῶν τῆς οἰκογενείας ἡ ὁποία ἐβασίλευσεν ἐν Ἑλλάδι. Διὰ του ὡς ἄνω νόμου, διὰ τῆς δημοσιεύσεως του ὁποίου κηρύσσεται καὶ συνάμα συντελεῖται ὑπὲρ του Δημοσίου ἡ ἀπαλλοτριώσις, ορίζονται ρητῶς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος καταβολῆς ταύτης, τὰ δικαιούχα πρόσωπα καὶ τὰ τῆς χρήσεως ἢ διαθέσεως τῶν καθ' ἕκαστον ἐκ τῶν ἀπαλλοτριουμένων πραγμάτων.

Ἄρθρον 135

1. Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα καθ' ὅσον ἀντιβαίνουν εἰς τὸ Σύνταγμα καταργοῦνται.

2. Τὸ Ψήφισμα τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952 διατηρεῖται ἐν ἰσχύι. Συντακτικαὶ Πράξεις, ἐκδοθεῖσαι μετὰ τὴν 21ην Ἀπριλίου 1967 καὶ ἀντίθετοι πρὸς τὸ Σύνταγμα, ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν μέχρι καταργήσεώς των διὰ νόμου, ἐκδιδόμενον κατὰ

τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 139, πάντως δὲ οὐχὶ πέραν τῆς ἐξ ὁλοκλήρου θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ Συντάγματος. Αἱ ὡς ἄνω Πράξεις δύναται νὰ τροποποιηθοῦν δι' ὁμοίου νόμου, ἀλλὰ κατὰ περιεχόμενον μὴ ἀντιβαῖνον εἰς τὸ Σύνταγμα ὡς πρὸς τὰς τροποποιούμενας διατάξεις.

3. Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τῆς ὑπὸ στοιχείων Α' τοῦ ἐτους 1967 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἀσκήσεως τῆς Συντακτικῆς καὶ Νομοθετικῆς Ἐξουσίας καὶ τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος», ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ὁμοίου ἢ παρεμφεροῦς περιεχομένου ἄλλων Συντακτικῶν Πράξεων, καταργοῦνται.

Ἄρθρον 136

1. Πρῶτος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ὀρίζεται ὁ ἤδη προσωρινὸς Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ Πρωθυπουργὸς Γεώργιος Παπαδόπουλος, τῆς θητείας του ἀρχομένης ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ Ψηφίσματος «περὶ τῶν τροποποιήσεων τοῦ ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου 1968 Συντάγματος» καὶ ληγούσης τὴν 1ην Ἰουνίου 1981. Οὗτος ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ Ψηφίσματος τούτου καὶ πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του, δίδει τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 36 παρ. 2 ὅρκον, ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑφυπουργῶν, τῶν μελῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἀνωτέρων ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ ἀρχῶν τοῦ Κράτους.

2. Πρῶτος Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ὀρίζεται ὁ Στρατηγὸς Ὀδυσσεὺς Ἀγγελῆς, ὁ ὁποῖος πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 36 παρ. 3 ὅρκον.

Ἄρθρον 137

1. Ὁ ἤδη προσωρινὸς Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐξουσιοδοτεῖται ὅπως διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ὑφυπουργῶν δημοσιεύσῃ τὸ Ψήφισμα ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ ἐξελέγξεως τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ δημοψηφίσματος τῆς 29ης Ἰουλίου 1973.

2. Οὗτος, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων του ὡς πρώτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὸ ἄρθρον 136 παρ. 1, ἐξουσιοδοτεῖται ὅπως :

α) Δημοσιεύσῃ διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δημοσιεύσεως τοῦ Ψηφίσματος, τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος εἰς ἐνιαῖον κείμενον, προκύπτον ἐκ τῆς προσαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Ψηφίσματος πρὸς τὰς μὴ καταργούμενας δι' αὐτοῦ διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῆς 15ης Νοεμβρίου 1968 καὶ τοῦ προοιμίου αὐ-

τοῦ, μετὰ προηγουμένην ἐπεξεργασίαν ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

β) Συνεχίσῃ ἀσκήσιν, κατὰ τὴν μεταβατικὴν μέχρις ἀναδείξεως τῆς Βουλῆς περίοδον, καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Πρωθυπουργοῦ παραλλήλως πρὸς τὰ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, μὴ ἀποκλειομένου τοῦ παρ' αὐτοῦ διορισμοῦ ἐτέρου προσώπου ὡς Πρωθυπουργοῦ.

γ) Διορίζῃ καὶ παύῃ τὴν κυβέρνησιν κατὰ τὴν μεταβατικὴν μέχρις ἀναδείξεως τῆς Βουλῆς περίοδον, ἄνευ τηρήσεως τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 43 παρ. 1 τασσομένων προϋποθέσεων καὶ διατυπώσεων.

δ) Συγκροτήσῃ μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1973, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον καὶ προβῇ, τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1974, εἰς προκήρυξιν ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν Βουλῆς, ἡ ὁποία, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο πρώτων τακτικῶν συνόδων αὐτῆς, θὰ δικαιούται νὰ προβῇ εἰς ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 133.

Ἄρθρον 138

Αἱ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Ψηφίσματος προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ἀρμοδιότητες τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἢ ἐτέρων συλλογικῶν ὀργάνων ἐπὶ θεμάτων ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ δημοσίας τάξεως, ἀσχοῦνται ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 45, 47, 49 καὶ 87 παρ. 2 καὶ 3.

Ἄρθρον 139

1. Ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ Ψηφίσματος καὶ μέχρι συγκλήσεως τῆς ἐκ τῶν ἐκλογῶν ἀναδειχθησομένης Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νομοθετικὰ διατάγματα μὴ χρήζοντα ἐπικυρώσεως παρὰ τῆς Βουλῆς.

2. Κυροῦται, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἡ Συντακτικὴ Πράξις τῆς 1) 1) Ἰουνίου 1973 «περὶ ἐγκαθιδρύσεως πολιτεύματος Προεδρικῆς Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας, τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος καὶ διενεργείας δημοψηφίσματος». Τὰ κατ' ἐξουσιοδότησιν ταύτης ἐκδοθέντα Νομοθετικὰ Διατάγματα, Προεδρικὰ Διατάγματα καὶ Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διατηροῦν τὴν ἰσχύν των καὶ δὲν χρῆζονται οἰασδῆποτε κυρώσεως.

3. Αἱ κατὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύι τοῦ Ψηφίσματος ὑφιστάμεναι ἐξουσιοδοτήσεις πρὸς ἐκδοσιν βασιλικῶν διαταγμάτων λογίζονται ἰσχυραὶ πρὸς ἐκδοσιν, ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1973 καὶ ἐφεξῆς, προεδρικῶν διαταγμάτων.

"Άρθρον 140

1. Αί πρώται από τῆς ἰσχύος τοῦ Ψηφίσματος βουλευτικαὶ ἐκλογαί, ὡς καὶ αἱ ἀμέσως ἐπόμεναι, θὰ διενεργηθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει νομοθετικοῦ διατάγματος ἐκδοθησομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 139 παρ. 1. Αἱ πρώται ἐκλογαὶ θὰ διεξαχθοῦν ὑπὸ κυβερνήσεως προβλεπομένης ὑπὸ τῶν ἐδαφίων β' ἢ γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 137.

2. Αἱ τελοῦσαι ἐν ἀναστολῇ διατάξεις τῶν ἄρθρων 12, 14 παρ. 1 ἕως 3, 25 παρ. 2, 111 καὶ 112 τίθενται ἐν ἐφαρμογῇ ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἰσχύος τοῦ ψηφίσματος.

3. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 58 παρ. 1 καὶ 2, 60 καὶ 121 παρ. 2 τίθενται αὐτοδικαίως ἐν ἰσχύϊ ἅμα τῇ συγκροτήσει καὶ ἐνάρξει τῆς λειτουργίας τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου. Ἡ ἐκλογὴ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν θέλει πραγματοποιηθῇ τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1974.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, μέχρις ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῆς Βουλῆς, νὰ ἐκδίδῃ, ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις, τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 Προεδρικὸν Διάταγμα, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἂνεν ἐτέρας τινὸς διατυπώσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1973

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ